

СТЕНОГРАМА

засідання Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України
з питань розслідування можливих порушень законодавства України
у сфері оборони, антикорупційного законодавства України
та дотримання прав і свобод людини під час дії воєнного стану

29 квітня 2026 року

ГОНЧАРЕНКО О.О. Шановні колеги, будемо починати. В нас вже прибув міністр фінансів. Ми цінуємо дуже ваш час, Сергій Михайлович. Тому ми дочекаємось, деякі колеги з нами в онлайн, ще пані Юлія під'їжджає. Але будемо починати.

Сергій Михайлович, будь ласка, якщо можна, займіть це місце.

Шановні колеги, шановні присутні, ми продовжуємо засідання тимчасової слідчої комісії. Сьогодні запрошені та присутні: Сергій Михайлович Марченко – міністр фінансів України; Бовкуненко Олександр Анатолійович – заступник начальника Закарпатського ТЦК та СП з психологічної підтримки персоналу. А Юрій Олегович Драганчук буде?

БОВКУНЕНКО О.А. Я буду сам.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Його не буде, да?

БОВКУНЕНКО О.А. Да.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Добре.

Переходимо до розгляду питання порядку денного «Різне». І першим запрошуємо Марченка Сергія Михайловича – міністра фінансів України.

Як завжди, на початку я нагадую, як голова комісії хочу офіційно роз'яснити вам ваші обов'язки та попередити про сувору відповідальність,

яку ви несете перед законом і суспільством відповідно до частини першої статті 19 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України». Ви зобов'язані давати правдиві показання та пояснення про всі відомі вам обставини, що є предметом нашого розслідування. Попереджаю вас, кожне ваше слово на цьому засіданні фіксується стенограмою та засобами відеозапису. Згідно зі статтею 384 Кримінального кодексу України за надання завідомо неправдивих показань комісії передбачено покарання у вигляді виправних робіт, обмеження або навіть позбавлення волі. Будь-яка спроба ввести комісію в оману буде розцінена як перешкоджання здійсненню парламентського контролю.

Згідно зі статтею 385 Кримінального кодексу України відмова від давання показань без законних на те підстав тягне за собою кримінальну відповідальність. Ви маєте право не розголошувати інформацію, яка згідно із законом визнана такою, що не підлягає розголошенню.

В папці вам надано для підпису розписку. Своїм підписом ви підтверджуєте, що ви повідомляєте, що усвідомлюєте кожне моє слово, розумієте наслідки надання неправдивої інформації і берете на себе зобов'язання говорити виключно правду. Дякую.

Сергій Михайлович, ще раз дякую вам за те, що ви прибули. І почнемо перше питання, зараз воно є дуже актуальним, і тема нашої комісії безпосередньо в тому числі пов'язана з цим кейсом, це питання справи «Мідас». Тому перша питання, чи знайомі ви з Тимуром Міндічем?

МАРЧЕНКО С.М. Ні, не знайомий.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Нам треба розуміння, для нас це важливо, в яких стосунках ви знаходитесь з Андрієм Єрмаком?

МАРЧЕНКО С.М. В стосунках зараз?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ну, в робочих, дружніх, як би ви охарактеризували їх?

МАРЧЕНКО С.М. Як він був попередній Керівник Офісу Президента, ми спілкувалися, в робочих стосунках знаходились.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи ви спілкуєтесь з ним зараз після того, як він перестав бути головою Офісу Президента?

МАРЧЕНКО С.М. Ні, не спілкуюсь.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Скажіть, будь ласка, ви були призначені в 20-му році, до того працювали в Адміністрації Президента між 16-им та 18-им роками. Ми всі знаємо, що Володимир Зеленський був доволі критичний, скажемо так, до людей з минулої влади, і ваш випадок є доволі унікальним. Розкажіть, хто вам запропонував очолити Міністерство фінансів?

МАРЧЕНКО С.М. Я не вважаю це унікальним випадком. Є приклади, коли попередні високопосадовці також працювали і за попередньої влади, і за чинної. Я рік не працював ніде, не займав ніяких посад. І в 2020 році на той час Прем'єр-міністром Денисом Шмигалем мені було запропоновано очолити Міністерство фінансів України.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи проводив з вами співбесіду Володимир Зеленський?

МАРЧЕНКО С.М. Так, після зустрічі з Денисом Шмигалем я зустрічався з Президентом України.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи проводив з вами співбесіду Андрій Єрмак?

МАРЧЕНКО С.М. Так, була з ним зустріч також, він був присутній на зустрічі з Президентом.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Як би ви охарактеризували свої стосунки з Володимиром Зеленським?

МАРЧЕНКО С.М. Робочі стосунки, у нас абсолютне розуміння, повага і взаємодія.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Як часто ви контактуєте?

МАРЧЕНКО С.М. Якщо звуть мене на наради до Президента, я, звичайно, прибуваю, але це не так часто, як можливо так здавалося б. Тобто я не часто зустрічаюсь з Президентом.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи давали вам завдання напряму Керівник Офісу Президента Андрій Єрмак раніше або зараз Кирило Буданов?

МАРЧЕНКО С.М. Як таких задач напряму – це або якщо задача ця йшла, це від Президента могла бути задача якась, якщо це стосувалося сфери моєї компетенції і взаємодії з Президентом. І безпосередньо це міг бути Андрій Єрмак, який міг транслювати задачу Президента, звичайно.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи можна сказати, що Офіс Президента фактично керує Кабінетом Міністрів? Чи можемо ми так це сформулювати?

МАРЧЕНКО С.М. Я б так не сказав би, у мене чітка взаємодія і по ієрархії з Прем'єр-міністром, як і зараз з Юлією Свириденко так і з Денисом Шмигалем, я орієнтуюсь безпосередньо на Прем'єр-міністра.

Звичайно, є певні швидкі рішення, як потрібно приймати по тих або інших причинах, ми живемо у військовий час, але я в основному взаємодію з Прем'єр-міністром. Тому що в основному економічний блок і блок фінансовий – це відповідальність уряду. Тому як таких задач щоденних у нас немає, у нас є робота, яку ми вирішуємо в уряді.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Повернемося до пана Міндіча.

13 листопада 2025 року за пропозицією Кабміну було застосовано санкції до Тимура Міндіча. Чи брав участь Мінфін у підготовці матеріалів щодо цієї справи?

МАРЧЕНКО С.М. Ми брали участь в погодженні матеріалів на санкції. Так, ми брали участь в остаточному рішенні про погодження матеріалів, як і будь-яке рішення уряду. Тобто Мінфін обов'язковий орган, який дає погодження на всі рішення, які приймає уряд.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто фактично ви даєте погодження на всі рішення, по всім санкціям?

МАРЧЕНКО С.М. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А розкажіть трішки більше алгоритм, як це відбувається? Тобто вам приходять матеріали, надходять матеріали від кого, ви готуєте і передаєте кому?

МАРЧЕНКО С.М. У нас, я правило, наступний порядок. Є органи, які можуть ініціювати застосування санкцій – це правоохоронні органи в органі державної влади, які можуть, це стосується як персональних так і секторальних санкцій. І вони надають відповідну інформацію і потім органи

влади, які мають давати, скажемо так, висновок до проєктів актів, до своєї компетенції, я підкреслюю, до своєї компетенції, дають відповідні висновки.

І компетенція Мінфіну якраз Мінфіну якраз полягає в тому, щоб ми опрацювали пропозиції щодо застосування санкцій з точки зору фінансової та бюджетної стабільності держави. І тому ми фокусуємося на розгляді саме таких пропозицій щодо застосування в першу чергу секторальних санкцій. Тобто ми якщо ініціювали якісь санкції, це були в першу чергу секторальні санкції, персональних санкцій ми не ініціювали.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто ви жодного разу як Міністерство фінансів не ініціювали персональні санкції?

МАРЧЕНКО С.М. Жодного разу.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А чи було таке, що ви не погодили персональні санкції по комусь?

МАРЧЕНКО С.М. Таких випадків я не згадаю, можливо, вони були. Я просто зараз не згадаю таких випадків. Як правило, ми погоджуємо, якщо це є обґрунтовано і знову ж таки в межах своїх компетенцій, це важливе слово – ми діємо в межах і спосіб, відповідна компетенція існує. Ми не можемо давати коментарі, коли правоохоронні органи будь-які дали свої застереження або під санкції внесли ту або іншу особу.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тоді поясніть нам, а висновок про що ви даєте. Тобто вам прийшли санкції там на Іваненка Івана Івановича, що конкретно ви перевіряєте перед тим як дати своє погодження?

МАРЧЕНКО С.М. Ми перевіряємо як це вплине на наповнення бюджету, чи є вплив безпосередній санкцій на зазначену особу на

наповнення бюджету, чи він дотичний якимось чином до підприємств, які можливо впливають на наповнення бюджету, тобто ми оцінюємо складову фінансову в першу чергу. В нас це все зона відповідальності, і ми за це несемо повну відповідальність.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Давайте візьмемо конкретний приклад, давайте візьмемо приклад Петра Порошенка. От ви давали погодження на санкції проти нього?

МАРЧЕНКО С.М. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Він є бенефіціаром великих підприємств. Це впливає на бюджет України введення санкцій проти нього?

МАРЧЕНКО С.М. Ми з цієї точки зору не оцінюємо вплив, тому що це був вплив конкретно персональний, і ми не оцінювали вплив, ні яким чином вплинуть зазначені санкції на спроможність виконувати в тій або іншій мірі дотичні бізнесу на виконання податків. Тому що немає кінцевого зв'язку між бенефіціарним власником, відповідною особою і бізнесом, який, можливо, в той або іншій мірі може бути дотичним.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви просто перед тим сказали, що ви перевіряєте на можливість там податкових надходжень, а що ж тоді ви перевіряєте? Який може бути вплив? Чи умовно вплив там на Порошенка, чи там якихось інших, великих бізнесменів, не знаю, там Жеваго, інші, вони не впливають. Тобто я тут не можу зрозуміти, а що тоді ви перевіряєте? В чому суть тої експертизи, яку ви проводите?

МАРЧЕНКО С.М. Ну, звичайно, давайте розділимо питання трошки по-іншому. Що є підставою внесення тієї чи іншої особи в санкції - це

підстави, які формує відповідний орган, як правило, це органи правоохоронні. Вони формують перелік матеріалів, який дозволяє приймати те або інше рішення. Вивчаючи ці матеріали, ми приймає відповідне рішення чи під цих... чи підпаде під санкції зазначена особа, чи буде вплив на макрофінансовий стан держави і чи буде вплив на показники бюджетної стабільності от і все.

Як правило, такого безпосереднього впливу немає, тому що якщо особа внесена під санкції, це не значить, що автоматично зупиняється бізнес і підприємство не працює.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тоді фактично просто я не дуже розумію роль вашого висновку. Ви завжди даєте, що це не вплине. Я не можу уявити...

МАРЧЕНКО С.М. Здебільшого...

ГОНЧАРЕНКО О.О. А проти кого тоді можуть бути санкції введені персональні, щоби це тоді напряду вплинуло на надходження в бюджет. Я просто не можу тоді зрозуміти.

МАРЧЕНКО С.М. Тому ми зазначаємо, що ми персональних санкцій не ініціюємо. І якщо іде мова про секторальні санкції, тут ми можемо обґрунтувати, пояснити як це може вплинути на ту чи іншу сферу економіки і на бюджет.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ні, це зрозуміло. А персональні, ви ж все одно даєте свій висновок. Я просто не можу зрозуміти...

МАРЧЕНКО С.М. В нас не...

ГОНЧАРЕНКО О.О. ...суть цього висновку.

МАРЧЕНКО С.М. Не було прецедентів, знову ж таки, я, можливо, помиляюся, але не було прецедентів, коли ми поставили під сумнів необхідність накладення санкцій, базуючись саме на мандаті Міністерства фінансів. В нас досить обмежений мандат, базуючись на цей мандат, ми не оцінюємо санкції як такі, які можуть впливати.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А у вас є якийсь затверджений алгоритм в міністерства от перевірки. От прийшли матеріали, знову таки, там на умовного Іваненка Івана Івановича, що безпосередньо далі робиться? Хто перевіряє, щоб дати цей висновок?

МАРЧЕНКО С.М. Ну, знову ж таки, наші можливості досить обмежені, без звернення до правоохоронних органів дуже важко оцінити відповідні можливості там впливу до тієї чи іншої особи. Тобто, як правило, це всі рішення здебільшого щодо накладення санкцій – це прерогатива тих органів, які формують відповідні санкційні пакети. Тобто, які дійсно відповідають за нього. І наша роль у даному випадку вона обмежується лише погодженням акта уряду про накладення санкцій.

ГОНЧАРЕНКО О.О. От з того, що я чую фактично можу сказати, що ваша роль є формальною, персональних санкцій.

МАРЧЕНКО С.М. У частині персональних санкцій...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Персональний санкцій.

МАРЧЕНКО С.М. Персональних санкцій знову ж таки я можу помилятися, але за останні роки ми не давали висновок щодо того, що щодо ненакладання санкцій, тому що це може вплинути на показники бюджету.

ГОНЧАРЕНКО О.О. До нас зверталася Горішньоплавнівська міська рада, і був тут міський голова, і там ситуація, що внаслідок введення персональних санкцій проти власника Полтавського ГОК Ferrexpo тепер підприємству не повертають ПДВ, внаслідок цього підприємство не має оборотних коштів, внаслідок цього підприємство зупинялося вже декілька разів і має великі проблеми. Я розумію, що зупинка такого підприємства точно впливає на податки це найбільший платник податків у Полтавській області, тоді як ви давали висновок, наприклад, по Жеваго. Тобто тут мені здається тут є прямиий...

МАРЧЕНКО С.М. Ще раз, щоб оцінити цей прямиий вплив, це ви вже кажете про наслідки.

ГОЧАРЕНКО О.О. Про наслідки. Ми просто вже стикнулися з цим...

МАРЧЕНКО С.М. Звичайно. Ми виконуємо наслідки неповернення ПДВ це наслідки накладення санкцій, тому що кінцевим бенефіціарним власником відповідних підприємств є підсанкційна особа. І тому звичайно в межах Закону «Про санкції» ми не маємо можливості відшкодувати ПДВ підприємству кінцевим бенефіціарним власником якого є підсанкційна особа. Але ви ж мене запитуєте чи ми можемо установити, що це вплине таким чином у майбутньому на можливості цього підприємства виконувати свою роботу. І, умовно кажучи, чи можемо ми сказати, що накладаючи санкції на Жеваго, умовно, да, як приклад. Чи ми можемо сказати, що це вплине на показники підприємств? У момент накладення санкцій ми не можемо сказати чи являється там Костянтин Жеваго кінцевим бенефіціарним власником, бо ми за це... ми не маємо цієї інформації.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви взагалі не перевіряєте? Я просто тоді, ну, знову-таки про цей висновок: прийшла особа, ви навіть не перевіряєте, чого власником вона є, тоді...

МАРЧЕНКО С.М. Олексій Олексійович, дивіться, по КБВ є органи, які відповідають за те, чи де є, яким чином. Умовно кажучи, звичайно, ваше зауваження є слухним, і, умовно кажучи, при накладенні санкцій треба зважати, які може мати це наслідки, в тому числі для економіки. Але ви прекрасно розумієте, що накладення санкцій відбувається в зовсім інших мотивах, особливо під час війни, в частині тієї або іншої прив'язки до країни-агресора. Як правило, ці санкції застосовуються в 99 відсотках випадків, прив'язують фізичну, конкретну особу до можливого співробітництва або зв'язку до країни-агресора.

Тому, звичайно, у нас на підставі такого роду інформації, якщо ми будемо розказувати, що у нас там, вибачте, будуть в майбутньому економічні проблеми, коли ми зараз розуміємо, що підприємство, кінцевий бенефіціар якого є особа, яка в тій або іншій мірі може працювати на Російську Федерацію, це, ну, не зовсім релевантні речі, я так розумію. Тому санкції, звичайно, накладаються, і вони справедливо накладаються на осіб, які мають певну дотичність до роботи з Російською Федерацією.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи були випадку, що ви голосували... Ви член РНБО?

МАРЧЕНКО С.М. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи були випадки, що ви голосувати проти введення санкцій чи на РНБО, чи на Кабінеті Міністрів ?

МАРЧЕНКО С.М. Можливо, такі випадки і були, але я зараз не згадаю. Я все-таки не можу сказати достеменно. Скоріше, ні, ніж так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Мені здається, ви мали б пам'ятати, це таке, велике, серйозне питання, як би санкції, люди...

МАРЧЕНКО С.М. Ми пройшли довгий шлях, з 2022 року ми пройшли довгий шлях, і багато було рішень, які... були і інші різні голосування.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ну, повертаючись до тих самих санкцій проти Порошенка. Ви працювали в Адміністрації Президента, коли Президентом був Порошенко, ви з ним також напряду працювали. Правильно?

МАРЧЕНКО С.М. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Як з Президентом України. Потім ви голосуєте за санкції і проведення. Мені здається, прям серйозне питання, щоб прийняти рішення, як голосувати.

МАРЧЕНКО С.М. Звичайно, це ви заходите з моральної точки зору.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Не тільки з моральної. Ви говорите, що всі особи пов'язані з Російською Федерацією. Тобто я так розумію, що звинувачення...

МАРЧЕНКО С.М. На момент застосування санкцій відповідної фізичної особи, була дискусія, урядова дискусія була, тому що це було досить рішення, яке готувалося, і відповідні органи, які готували накладання санкцій і давали обґрунтування, вони були присутні на уряді і вони в усному порядку зазначили підстави накладання санкцій. І на той момент, я підкреслю, з урахуванням цієї зазначеної інформації я голосував, так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи були випадки, що ви утримувались при прийнятті рішення при введенні санкцій на РНБО чи на Кабінеті Міністрів?

МАРЧЕНКО С.М. Я вже зазначив, такі випадки можливі. Такі випадки можливі.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви не пам'ятаєте.

МАРЧЕНКО С.М. Я не пам'ятаю.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А розкажіть, будь ласка, порядок, ну, про Кабінет Міністрів зрозуміло, ви готуєте і це, звичайно, рішення Кабінету Міністрів, ну, одне з тих, яке може бути прийняте. А як це відбувається на РНБО? Тобто вам надходять матеріали від цього органу з відповідними висновками інших органів, правильно?

МАРЧЕНКО С.М. Саме так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. За скільки часу вони вам надходять?

МАРЧЕНКО С.М. По-різному. Іноді у зв'язку з тим, що є ризик втрати, тобто є певні питання, які потрібно було вирішувати досить швидко, і тому часу для ґрунтовного вивчення матеріалів можливо було недостатньо. Але матеріали до засідання РНБО нам надаються завчасно.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Завчасно, це наприклад, це може бути за годину?

МАРЧЕНКО С.М. За годину, не пам'ятаю. Точно за день надаються.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто мінімум за день вам...

МАРЧЕНКО С.М. Нас хоча б мають попередити, що наступного дня має бути засідання РНБО. Тобто це не відбувається ad hoc. Ad hoc засідання РНБО було під час мобілізації загальної і введення військового стану, тобто це було на початку війни. А далі це в основному були планові рішення.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто мінімум за одну добу вас попереджають про засідання і розсилають порядок денний разом з матеріалами.

МАРЧЕНКО С.М. Саме так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи відбуваються ці засідання завжди РНБО фізично, де ви приймаєте рішення?

МАРЧЕНКО С.М. Ні, не завжди все фізично.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Який ще є формат прийняття рішень?

МАРЧЕНКО С.М. Є формат рішення, коли ми приймаємо рішення і на листі опитування на підставі інформації, яка надається РНБО, як голосуємо як члени РНБО.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто давайте фізично, щоб я зрозумів, вам приїжджає, фельд'єгерською службою приїжджає протокол і ви ставите там свій підпис?

МАРЧЕНКО С.М. Перед тим ознайомлююсь з матеріалами, вони дають повністю матеріали відповідного накладення санкцій. І після того я приймаю відповідне рішення.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тут вже як член РНБО, це ви вже безпосередньо є членом РНБО, тут ви дієте, не просто погоджуєте акти як Міністерство фінансів в рамках своєї компетенції, тепер тут у вас трішки інший формат. І тому для мене важливо зрозуміти, якщо ви читаєте ці матеріали і не бачите підстав для введення санкції, чи ви голосуєте в такому випадку «за»?

МАРЧЕНКО С.М. Здебільшого так, тому що, як правило, всі матеріали, які готуються правоохоронними органами, вони мають обґрунтування, вони обґрунтовані. Тобто я не можу оцінити з точки зору свого бекграунду, наскільки якісно підготовлений матеріал, але, як правило, правоохоронні органи готують якісні матеріали.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто якщо ви вивчили матеріали, подивилися, вам здається, що вони, наприклад, неякісно підготовлені, то в такому випадку ви не голосуєте?

МАРЧЕНКО С.М. Знову ж таки на моїй пам'яті неякісних матеріалів не було.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто ви з таким не стикались, з неякісно підготовленими матеріалами?

МАРЧЕНКО С.М. Я не стикався знову ж таки з можливості моєї оцінити, тому що є певні обмеження в частині знову ж таки відповідальності. Я людина, яка відповідає за фінанси, і кримінальний процес, якісь можливі елементи кримінального процесу можу, скажемо так, не до кінця розуміти. Тобто це знову ж таки питання до фаховості.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто повертаючись до кейсу Порошенка, там про Кабмін, я вашу мотивацію почув. Як член РНБО ви також вирішили, що ці матеріали достатні і якісні для того, щоб прийняти відповідне рішення?

МАРЧЕНКО С.М. На той момент так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Зрозуміло. Чи відомо вам про випадки, коли інші члени РНБО, можливо, на фізичному засіданні голосували проти введення якихось персональних санкцій? Чи пам'ятаєте ви такі випадки?

МАРЧЕНКО С.М. Як правило, рішення приймається одностайно, є можливість для дискусії, для висловлення своєї точки зору. Наскільки я пам'ятаю, були випадки, коли члени РНБО утримувалися від голосування.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А щоб голосували проти, не пам'ятаєте такого?

МАРЧЕНКО С.М. Щоб прямо проти – не пам'ятаю.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Якісь останній раз пам'ятаєте, коли утримувались?

МАРЧЕНКО С.М. Не пам'ятаю, це було досить... не в цьому році точно.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Зрозуміло.

Повертаємось до Міндіча, по санкціях по ньому. Чи надавала Державна служба фінансового моніторингу інформацію щодо його фінансових операцій для цього рішення по введенню санкцій? Чи ви пам'ятаєте це?

МАРЧЕНКО С.М. Не пам'ятаю, чи надавали інформацію, але, напевно, так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чому санкції були застосовані до нього, як до громадянина Ізраїлю, а не України?

МАРЧЕНКО С.М. Знову ж таки я не можу сказати, я не пам'ятаю, тому що, напевно, в нього є громадянство Ізраїлю, якась причина в цьому. Я не можу оцінити суть питання, там є якась...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Нам відомо, що пан Міндіч громадянин України. Далі ми бачимо рішення про введення санкцій, там сказано – громадянин Ізраїлю. Це різні речі, це одне громадянство, а то інше.

МАРЧЕНКО С.М. Можливо, треба оцінювати Закон «Про санкції», можливо, є нюанси в частині накладення санкцій саме на громадян України. Тому мені важко сказати, чому саме було визначено, що це громадянство Ізраїлю для цього випадку. Мені здається, тут неважливо, яка різниця, чиє громадянство, якщо ми накладаємо санкції на фізичну особу, ми ж не накладаємо на громадянство, ми накладаємо на фізичну особу.

ГОНЧАРЕНКО О.О. В рішенні вказується, що це громадянин Ізраїлю, а не України. Чомусь він вказаний саме як Ізраїлю.

МАРЧЕНКО С.М. Доказова база, можливо, була достатня саме для того, щоб це сказати. Я не знаю, мені важко сказати, чому саме так було.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це було нещодавно, це було в листопаді, тому, я сподіваюсь, ви пам'ятаєте, це було фізично це засідання чи от шляхом підписання протоколу?

МАРЧЕНКО С.М. Це було засідання уряду було фізично.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Уряду – фізичним, а РНБО?

МАРЧЕНКО С.М. РНБО – я не пам'ятаю, можливо, можливо...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це нещодавно було в листопаді.

МАРЧЕНКО С.М. Напевно, я не пам'ятаю, щоб ми зустрічалися саме під цей кейс фізично.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Третього формату ж не існує, правильно: фізично або через протокол, де вам...

МАРЧЕНКО С.М. Не існує.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Онлайн, якісь...

МАРЧЕНКО С.М. Ні.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Не існує.

Що впливає, от чому щодо Міндіча, це зараз дуже актуальне питання, санкції встановлено на три роки? Зазвичай, ми бачимо санкції або безстрокові, або на 10 років. А у Міндіча – три роки. Чому саме три роки?

МАРЧЕНКО С.М. Олексій Олексійович, не можу відповісти на це питання, тому що, ну, мені важко сказати: чому три роки.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А хто взагалі от приймає рішення на який термін? Тобто це чиє рішення на який термін вводяться санкції?

МАРЧЕНКО С.М. Ну, відповідно певного органу подання, знову ж таки, ви мене питаєте як...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ну, нам просто цікавий цей механізм, хочемо зрозуміти його. Тому що...

МАРЧЕНКО С.М. Мені важко сказати, тому що, ну, в уряді ми просто орган, один з органів, які дотичні до погодження актів, не більше того. Тобто ми в даному випадку голосуємо як будь-яке лінійне міністерство. Тому мені формат санкцій, ну, умовно кажучи, підсанкційної політики не досить знайомий. Я не приділяю цьому такої достатньої уваги, можливо, тому і вам відповідаю так, як я відповідаю, я не знаю просто, я не знаю чому три роки.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Зрозуміло.

Просто це ви ж голосуєте, ви приймаєте рішення і там далі стоїть ваш підпис. Я там... я - теж народний депутат, я голосую...

МАРЧЕНКО С.М. Олексій Олексійович, якщо б ви голосували стільки, як ми голосуємо, було б краще.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Або гірше. Це хтозна, це вже оціночне судження.

МАРЧЕНКО С.М. В нас до сотні актів на уряді іноді виноситься і, звичайно, фізично ти не можеш тримати в голові, і ти не знаєш яким буде те або інше рішення, наскільки воно буде резонансним і так далі. Тобто це треба мати певну компетенцію і відповідати за цей напрямок.

Тому я думаю, що відповідні органи, вони можуть відповісти ґрунтовно на ваше запитання. Я просто не знаю.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Добре, дякую.

Повернемось до Державної служби фінмоніторингу. От вони готують матеріали для санкцій, ви погоджуєте їх, є якийсь механізм, чи..?

МАРЧЕНКО С.М. Вони самостійно можуть...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це вже самостійно відбувається все?

МАРЧЕНКО С.М. Вони самостійно можуть матеріали подати на санкції на орган, який готує.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А хто в Офісі Президента відповідальний за питання санкцій, є?

МАРЧЕНКО С.М. Хто в Офісі Президента відповідальний за питання санкцій? Є уповноважений з питань санкційної політики пан...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Власюк?

МАРЧЕНКО С.М. Власюк, так. Я наскільки знаю, він веде цей трек з боку Офісу Президента.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Я просто хочу для себе зрозуміти. Ви отримали матеріали, наприклад, по якомусь кейсу у вас з'явилося питання, вам кому їх ставити? Ви там можете зателефонувати ініціатору, чи в Офіс Президента ви телефонуйте, чи в РНБО, Секретарю РНБО? Спитати: от я тут щось не розумію, – тоді до кого вам поставити уточнюючі питання?

МАРЧЕНКО С.М. В першу чергу я ставлю уточнюючі питання до працівників Міністерства фінансів, які мають мені, якщо у мене є питання, підготувати матеріали, на які в мене немає відповіді. Далі, якщо в мене немає достатніх відповідей, я, звичайно, звертаюсь до органів, які можуть в тій або іншій мірі бути, які готували цей пакет санкцій.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи завжди відбувається доповідь цих органів? От якщо ви в форматі протоколу підписуєте, то доповіді, виходить, взагалі немає, правильно?

МАРЧЕНКО С.М. Немає.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Просто ви ознайомились. А якщо це фізично, що відбувається якась доповідь?

МАРЧЕНКО С.М. Так, звичайно.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи говорили ви колись з Андрієм Єрмаком про санкції, про якісь конкретні кейси персональні?

МАРЧЕНКО С.М. Ні, не говорив.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи вважаєте ви санкції виправданим інструментом?

МАРЧЕНКО С.М. Так, звичайно, я вважаю санкції виправданим інструментом. Більше того, я вважаю, що це один із можливих способів впливати на країну-агресора, тобто це досить дієвий інструмент і, можливо, не тільки він застосовується в нашій країні, в більшості країн його

застосовують і досить-таки ефективно. Тобто застосування санкцій – це дієвий інструмент.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А скажіть, будь ласка, мандат нашої комісії – це також права людини, і от питання. У нас багато вже громадян України, проти яких введено санкції. Коли буде розроблено чіткий зрозумілий механізм, який дозволить людям, що проживають в Україні та перебувають під санкціями повноцінно реалізовувати свої базові права? Як, наприклад, отримати соціальну допомогу, там ту ж саму тисячу від Президента Зеленського. Ви не вважаєте, що там як людина, яка безпосередньо причетна, голосує, що законодавство по веденню санкцій потребує удосконалення, опрацювання?

МАРЧЕНКО С.М. Ну, є потреба удосконалення законодавства, тому що ті обмеження економічні, які накладаються на роботу і фізичних і юридичних осіб вони створюють певні економічні перешкоди для розвитку України. Тому, звичайно, законодавство має бути удосконалення. Практика застосування показує, що є предмет та удосконалення санкційного законодавства. І випадки ваші, вони досить показові.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи відома вам інформація, що санкційні рішення в Україні можуть бути поставлені на комерційні рейки, що зокрема існує неформальний прайс за внесення до санкційного списку або виключення з нього?

МАРЧЕНКО С.М. Мені така інформація невідома.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ідемо далі. Питання наступне про Держфінмоніторинг. Відповідно до положення про Державну службу фінансового моніторингу України, Державну службу фінансового

моніторингу є центральним органом виконавчої влади діяльність якого спрямовується та координується Кабінетом Міністрів через міністра фінансів, через вас. Держфінмоніторинг очолює голова, зрозуміло.

Скажіть, будь ласка, які були обставини призначення пана Проніна на Голову Держфінмоніторингу? Ми бачимо, що він був звільнений з посади голови Полтавської ОВА 30 грудня 24-го року, вже 31-го грудня він був призначений очільником Держфінмоніторингу. Чи був проведений конкурс? Чи ви приймали в цьому участь? Розкажіть, будь ласка, як це було?

МАРЧЕНКО С.М. Конкурс зараз не проводиться у нас. У зв'язку з правовим режимом воєнного стану, в період дії воєнного стану особа призначається на посаду державної служби без конкурсного відбору. Так, листом від Міністерства фінансів, я як міністр був, зробив подання 30 грудня на призначення Філіпа Євгеновича Проніна на посаду Голови Державної служби фінансового моніторингу і 31 грудня він був призначений урядом.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це рішення про те, щоб запропонувати саме Проніна, це було ваше особисте рішення чи вам хтось порадив його?

МАРЧЕНКО С.М. Звичайно, в мене були консультації з Прем'єр-міністром, чинним на той час.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Паном Шмигалем.

МАРЧЕНКО С.М. Так, звичайно. І це рішення не приймалося одноосібно. Філіп Пронін був призначений на посаду як такий, що відповідав критеріям, як людина, яка раніше мала досвід роботи в системі фінансовому моніторингу. Це перше.

Друге. Він мав досвід управлінський на посаді голови Полтавської обласної військової адміністрації.

І третє. В мене була співбєсїда з Фїлїпом Пронїним перед призначенням на посаду, тобто я приймав рїшення виважено.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви один проводили цю співбєсїду з Пронїним?

МАРЧЕНКО С.М. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А все-таки, якщо сказати ініціатори, хтось же перший сказав: а давайте Пронїна спробуємо. Це були ви, це вам пан Шмигаль підказав чи порадив, чи..? Звідки прозвучало прїзвище Пронїн?

МАРЧЕНКО С.М. Я не пам'ятаю, це звичайні були консультації з чинним Прем'єр-міністром. Тому що орган фїнансового монїторингу – це досить незалежним орган, навіть для Міністерства фїнансїв. Так, міністр фїнансїв може ініціювати це призначення і звільнення голови служби фїнансового монїторингу, але оскільки цей орган він досить незалежний і його незалежність чїтко регулюється відповідними актами FATF і MONEYVAL Європейського Союзу, тому, звичайно, це досить чутливе призначення, щоб це рїшення приймати одноосїбно.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Офіс Президента був залучений до прийняття цього рїшення?

МАРЧЕНКО С.М. Мені з Офісу Президента щодо Пронїна не телефонували.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А пан Кулеба, віце-прем'єр-міністр, чи був залучений?

МАРЧЕНКО С.М. Ні.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи погоджувалась кандидатура Проніна з Президентом, ви знаєте про це, не знаєте?

МАРЧЕНКО С.М. Я про це не знаю.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Може вам Прем'єр-міністр сказав, що Президент погодив.

МАРЧЕНКО С.М. Я про це не знаю, в мене дійсно були консультації з Прем'єром про необхідні зміни голови служби фінансового моніторингу.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи були альтернативні кандидати, з якими ви теж проводили співбесіду, а обрали Проніна?

МАРЧЕНКО С.М. Ні, не було.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто він був безальтернативною кандидатурою, можна сказати?

МАРЧЕНКО С.М. Він був кандидатурою.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А чи була... ця співбесіда ваша була єдиною, чи Пронін мав ще співбесіду з Прем'єр-міністром Шмигалем?

МАРЧЕНКО С.М. Можливо, але я про це не знаю.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи відомо вам було на момент призначення, що Пронін вже фігурував у розслідуваннях щодо розкрадання на фортифікаціях?

МАРЧЕНКО С.М. На той момент часу, наскільки я розумію, таких розслідувань не було. Якщо б такі були розслідування мені відомі на той момент часу, можливо, я б підставив під сумнів його можливості зайняти цю посаду. Знову ж таки розслідування мають бути доведені до логічного завершення. Тобто я не можу мати якісь судження тільки базуючись на матеріалах, які з'являються в пресі, тобто це має бути досить обґрунтовано.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ні, ми говоримо не про пресу, ми говоримо про справу кримінальну в НАБУ.

МАРЧЕНКО С.М. Я про них не знаю.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи Міністерство фінансів погоджує призначення заступників голови фінмону?

МАРЧЕНКО С.М. Наскільки я пам'ятаю, так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто яка процедура? Пронін подає кандидатуру, ви погоджуєте і далі відбувається призначення?

МАРЧЕНКО С.М. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Заступник Проніна Богдан Корольчук, який також фігурує у розслідуваннях щодо фортифікацій, перейшов разом із Проніним з Полтавської ОВА до Держфінмоніторингу. Чи проводили ви співбесіду з Корольчуком?

МАРЧЕНКО С.М. З Корольчуком я співбесіду не проводив.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви коли погоджували по Корольчуку рішення, ви пам'ятаєте яким чином, це було просто з подачі Проніна?

МАРЧЕНКО С.М. Так, звичайно. Я, як правило, проводжу співбесіду тільки з першими керівниками.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Семен Кривонос – Директор НАБУ заявив, що слідчі аномально довго не можуть отримати інформацію від Держфінмоніторингу відтоді як його Головою став Філіп Пронін. Чи зверталось НАБУ до вас з цими питаннями, чи ви знаєте щось про цю ситуацію, про проблему співпраці між антикорупційними органами і Держфінмоніторингом?

МАРЧЕНКО С.М. Я знаю, що така інформація публічно звучить. До нас НАБУ не зверталось і, в принципі, немає необхідності звертатися до нас, тому що фактично взаємодія відбувається безпосередньо між органами фінмону і антикорупційним бюро без залучення Міністерства фінансів. Тому що знову ж таки я підкреслюю, що мандат на незалежність фінмону досить жорсткий, і та інформація, яка передається в рамках тих або інших розслідувань, кримінальних проваджень, для нас є недоступною.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Я просто вважаю, що це важливо. Ви правильно підкреслили, що ви подаєте і на призначення, і на звільнення. Умовно кажучи, вам як керівнику, якщо ви знаєте, що є проблеми, враховуючи важливість боротьби з корупцією завжди, всюди, в Україні в тому числі, це могло би бути однією з підстав для того, щоб ви замислились про заміну Голови Держфінмоніторингу.

МАРЧЕНКО С.М. Можливо.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи задоволені ви роботою Проніна?

МАРЧЕНКО С.М. На даний момент у мене нема питань до роботи Філіпа Проніна.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Хто погоджує відрядження Проніна?

МАРЧЕНКО С.М. Відрядження Проніна погоджує в кінцевому випадку Прем'єр-міністр, але в нас є право на те, щоб сказати свою позицію щодо цього відрядження.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ну, тобто ви ставите свою візу?

МАРЧЕНКО С.М. Так, звичайно. Тобто ми можемо задати питання обґрунтованості того або іншого візиту, і тоді це рішення, звичайно, не буде реалізовано.

ГОНЧАРЕНКО О.О. У 2025 році Пронін провів у закордонних відрядженнях понад 70 днів: Париж – 9 днів, Страсбург – 8 днів, Люксембург – 10 днів, Цюрих – 5 днів, Берн – 6 днів, знову Париж – 10. Тільки по Європі – 48 днів за неповний рік. Також дивним чином на свій день народження він також опинився у відрядженні в Швейцарії. Ну, і все це за рахунок безпосередньо, звичайно, бюджету. Чи у вас не виникає питання щодо такої кількості відряджень Проніна в минулому році? Ну, я зараз додаю, якщо можна: станом на 22 лютого 2026 року Пронін був на робочому місці за 2026 рік взагалі тільки 10 днів. У нього відрядження Танзанія, Мексика, відпустка, лікарняний. Питання: коли ви погоджували його відрядження в Танзанію, в Мексику, чи виникало у вас питання щодо доцільності цих відряджень в зимовий період?

МАРЧЕНКО С.М. Олексій Олексійович, дивіться, у мене не виникало питання про необхідність цих відрядження, тому що це не перший випадок, і не тільки з Проніним. Це досить активна робота цього органу з фінансовими розвідками інших країн. Зокрема, відрядження в Танзанію, як би це не звучало, це засідання Егмонтської групи підрозділів фінансової розвідки. У мене не було підстав ставити під сумнів його присутність там.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Я вибачаюсь, просто ми підняли інформацію про засідання Егмонтської групи, і, наприклад, при попередньому керівництві туди дуже часто виїжджали на рівні спеціалістів, керівників департаментів, заступників. Тобто це абсолютно не обов'язковим є участь безпосередньо голови.

МАРЧЕНКО С.М. Можливо, я не можу сказати, чому в той або інший момент голова приймає участь, приймає рішення взяти участь безпосередньо. Знову ж таки і засідання в Мексиці також було співробітництво в рамках заходів по боротьбі з відмиванням грошей. Тобто це типові заходи, які постійно відбуваються. Я не бачу особливої необхідності ставити під сумнів кожен такий захід, тому що, чесно кажучи, це їх робота. І втручатися в роботу органу я таким чином не збираюсь.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Філіп Пронін очолює відомство, яке ви безпосередньо координуєте і Кабінет Міністрів через вас. Як ви ставитесь до того, що Пронін систематично порушує законодавство і не відвідує на запрошення засідання тимчасової слідчої комісії?

МАРЧЕНКО С.М. Звичайно, негативно, тому моя присутність тут, я так розумію, наслідок невідвідування Проніним...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це правда. Скажіть, будь ласка, що ми з вами зробимо разом для того, щоб пан Пронін з'явився на нашому засіданні?

МАРЧЕНКО С.М. Я думаю, Олексій Олексійович, у вас достатньо можливостей для того, щоб зробити так, щоб Пронін також з'явився на засідання в рамках засідання тимчасової слідчої комісії, я ж з'явився, немає проблеми з'явитися.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Абсолютно немає, на перше запрошення ви прийшли. І я це дуже поважаю, і я про це кажу. А пан Пронін не приходить, він проігнорував вже, здається, шість чи сім засідань під різними приводами. Я хочу попросити вашу підтримку як міністра фінансів, тому що ви маєте право ініціювати в тому числі його звільнення, а я вважаю, що неповага до парламенту, а тимчасова слідча комісія – це інструмент парламентського контролю, – це один з приводів для звільнення чиновника. Тому я хочу вас попросити, щоб ви використали цю владу і можливість, які у вас є, для того, щоб довести до Філіпа Проніна, що він має з'явитися на засіданні ТСК.

МАРЧЕНКО С.М. Олексій Олексійович, сьогоднішня моя участь в ТСК дає мені достатньо обґрунтованих підстав зробити так, як ви кажете.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую вам дуже за це наперед. Повертаючись до... ви сказали, що ви не знайомі з Тимуром Міндічем. Чи ви взагалі його візуально ви там з ним не стикались в Офісі Президента, ви просто не знаєте цю людину в принципі?

МАРЧЕНКО С.М. Ніколи не бачив, не знаю.

ГОНЧАРЕНКО О.О. І по телефону ніколи не говорили, ніяких контактів?

МАРЧЕНКО С.М. Ніяких.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Так чи ви чули його вплив на Кабінет Міністрів, бо ми бачимо на плівках інших міністрів, можливо, ви щось чули, що є така людина, що вона здійснює вплив?

МАРЧЕНКО С.М. У мене є чим займатися. Тобто не було у мене підстав вважати, що хтось там якимось чином впливає на когось. Тобто це я далекий від того, щоб там цікавитись якимись плітками або людьми, які з кимось комунікують. Звичайно, ви ж запитуєте, ви запитували у попередніх міністрів безпосередньо в них запитували на засіданні Верховної Ради чи знають вони. Тобто я розумію, що певна ситуація була уже. Тобто міністри попередні запитували чи вони знають Міндіча, то я це чув. Чи чув я десь ще про комунікації? Ні.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви почули про цю справу «Мідас» про «Шлагбаум» там в тому числі мова йде фактично і про бюджетні гроші, чи ви от вся ця історія чи ви побачили якісь прогалини, де потрібно посилити контроль за використання бюджетних коштів. От ви як Міністерство фінансів цей кейс якимось чином розглянули, він вас змусив змінити якісь процедури чи ви ініціювали якийсь розгляд на урядових комітетах чи безпосередньо на уряді?

МАРЧЕНКО С.М. Це поставило під сумнів реформу корпоративного управління, тому що ті підприємства, які знаходяться під наглядом так званих або сформованих наглядових рад. На жаль, не завжди наглядові ради виконують у повній мірі свої функції, тому що реформа корпоративного управління саме передбачає те, що загальний нагляд і відповідальність, і політика – це відповідальність наглядової ради. Тому звичайно, це ці підходи

мають бути посилені і в тому числі з врахуванням необхідності збереження інтересів держави. Зараз коли ми обговорюємо дивідендну політику тих або інших органів державної влади звичайно у нас більше зауважень щодо того, що ці кошти мають бути спрямовані в бюджет України.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую.

Сподіваюсь, що дійсно така робота буде проведена. Ми також, якщо у вас є пропозиції щодо законодавчих змін, ми готові їх ініціювати, бо це є дуже важливо.

Ви затронули тему корпоративного управління, у мене питання, членом наглядової ради Енергоатому був в тому числі Тимофій Милованов. Стало відомо, що ви викладаєте в Університеті «Київська школа економіки», це так і є, ви викладаєте?

МАРЧЕНКО С.М. Ні.

ГОНЧАРЕНКО О.О. І ніколи не викладали? Це не правильна інформація.

МАРЧЕНКО С.М. Я є почесним професором практики Київської школи економіки...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це просто почесне звання, це не означає, що...

МАРЧЕНКО С.М. Почесне звання. Я декілька разів на запрошення Тимофія робив публічні лекції для студентів по макроекономіці, про загальній ситуації, але це було здебільшого, як моє особисте бажання просвітити певні напрямки моєї роботи не більше того.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Грошових коштів ви там не отримували ніяких, відносин там немає...

МАРЧЕНКО С.М. Ні.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ще питання. У 2023 році на в інтерв'ю «Радіо Свобода» ви заявили, що негласний контроль за митницею здійснюють правоохоронні органи. Що таке негласний контроль?

МАРЧЕНКО С.М. Скажемо так, є органи, які в межах розслідування їх підслідності мають той або інший вплив на митницю. І я до цього відносив би практично всі правоохоронні органи, які в межах своєї підслідності мають можливості впливати на ті або інші процеси, які відбуваються на митниці.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто ви, коли казали про негласний контроль ви казали це в позитивному ключі? Бо ми так зрозуміли, що ви говорите про це в ключі негативному.

МАРЧЕНКО С.М. Ні, це не позитивний ключ, тому що ми послідовно відстоюємо практику, коли правоохоронна функція має бути в митниці, це відповідає європейській практиці і зараз ми готуємо новий Митний кодекс, де будуть передбачені можливості саме митниці розслідувати ті злочини, які відбуваються безпосередньо у сфері їх відповідальності.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто, якщо це ви казали в негативному ключі, тобто чи правильно я розумію, що окремі правоохоронні органи, маючи можливість і підслідність того, що відбувається на митниці, здійснюють неформальний вплив на неї, в тому числі, можливо, корупційний вплив. Я правильно розумію чи..?

МАРЧЕНКО С.М. Можливо. Знову ж таки, я не можу сказати достеменно, тому що якщо б в мене були факти, які я бачив або мав безпосередньо – я мав би про це повідомити відповідні органи. Тобто є розуміння, базуючись на, скажімо так, на неповній інформації, що такі випадки можливі.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Негласний цей контроль продовжується і зараз?

МАРЧЕНКО С.М. Мені важко сказати що зараз безпосередньо відбувається на митниці, тому що зараз призначено нове керівництво. Я сподіваюся, що ці елементи будуть прибрані з роботи митниці.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи колись Андрій Єрмак цікавився питаннями митниці?

МАРЧЕНКО С.М. Можливо в рамках...

ГОНЧАРЕНКО О.О. У вас.

МАРЧЕНКО С.М. В рамках якось нарад, я не пам'ятаю, щоб це були якісь конкретні випадки в роботі митниці. Я таких випадків не пам'ятаю.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи знайомі ви з Олегом Татаровим?

МАРЧЕНКО С.М. Звичайно.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи Олег... Ну, як нам відомо, Олег Татаров фактично координує правоохоронний блок України як заступник голови Офісу Президента. Я правильно сформулював?

МАРЧЕНКО С.М. Ну, напевно.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи ми говоримо про правоохоронні органи, які можуть здійснювати негласний вплив на митницю, чи може це виходити безпосередньо, наприклад, від Олега Татарова?

МАРЧЕНКО С.М. Я не знаю. Я безпосередньо з Татаровим питання митниці не обговорюю.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ніколи ви з ним це питання митниці не обговорювали?

МАРЧЕНКО С.М. В нас були питання щодо тих або інших керівники митниці, які були фігурантами певних кримінальних справ. Це питання ми з ним не обговорювали.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто до нього приходила така інформація, він ділився цією інформацією з вами для якихось управлінських рішень. Я правильно розумію?

МАРЧЕНКО С.М. Так, це було, були такі випадки.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А коли останній був такий випадок?

МАРЧЕНКО С.М. Не пам'ятаю, але не в... навіть не в минулому році. Останнім часом ми не контактуємо щодо цього.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Скажіть, будь ласка, ви – один із учасників роботи і перемовин з Міжнародним валютним фондом, взагалі з нашими кредиторами. Розкажіть, будь ласка, механіку перемовин з МВФ, тобто як це

відбувається, є от місія МВФ, ви зустрічаєтесь з ними, хто готує ці умови, далі куди ви йдете з ними, де ви їх погоджуєте? Розкажіть, будь ласка, як це відбувається?

МАРЧЕНКО С.М. Це трошки займе часу. Якщо можна, в мене...

ГОНЧАРЕНКО О.О. 11 хвилин, ми все пам'ятаємо. Рівно о 17-ій...

МАРЧЕНКО С.М. Мені ж треба доїхати ще до Кабінету Міністрів. Якщо можна, відпустіть мене трошки раніше.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ну, давайте ще 5 хвилин.

Скажіть, будь ласка, все-таки про умови, як це відбувається, може коротко. І тоді одразу в ключі, ми зараз знаємо, слава богу, прийняте рішення про виділення Україні 90 мільярдів євро, там є частина макрофінансової допомоги. Чи є там умови для України економічні, фінансові, і якщо є, то які?

МАРЧЕНКО С.М. Зараз іде дискусія, якщо ви про це конкретно питання, іде дискусія про меморандум, там були певні умови в цьому меморандумі про отримання макрофінансової допомоги, звичайно. І цей меморандум... ми будемо звертатись до парламенту щодо його ратифікації. Тому як тільки ми закінчимо ці перемовини, я думаю, ви дізнаєтесь і про умови, на яких ми будемо отримувати макрофінансову допомогу, тому що є складова військової підтримки, є макрофінансова, є Ukraine Facility. Я у даному випадку каже про макрофінансову.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Коли цей меморандум буде готовий?

МАРЧЕНКО С.М. Як тільки ми закінчимо перемовини.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи є якісь дедлайни?

МАРЧЕНКО С.М. Бажано, якщо ми хочемо, розраховуємо на отримання цих коштів, це наша мотивація отримати їх чимшвидше, але це не значить, що ми готові погодитися на всі умови, які перед нами стоять.

ГОНЧАРЕНКО О.О. І який буде далі механізм, от є цей меморандум, наприклад, проєкт, ви вже вважаєте як міністр, що прийнятний, ви далі з ним ідете до кого, до Прем'єр-міністра?

МАРЧЕНКО С.М. До Прем'єр-міністра, звичайно.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Перед тим, як ви щось підписали, правильно?

МАРЧЕНКО С.М. Ми не маємо права щось підписувати, тому що, ще раз підкреслюю, це буде документ, який буде ратифікований в парламенті.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Сам меморандум повністю?

МАРЧЕНКО С.М. Саме так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Саме текст меморандуму буде повністю з конкретними пунктами, які там. І зараз ви ведете перемовини про це.

А от з МВФ, наприклад, ми звернули увагу, остання історія з введенням ПДВ для ФОПів, коли спочатку нам було доведено, що це вимога і умова, а зараз нам Прем'єр-міністр Юлія Свириденко публічно повідомила, що ця вимога знята. Розкажіть, як це відбувається? Чому спочатку... а потім є інформація, що перенесене. Тому перше питання, воно знято це питання чи воно перенесене?

МАРЧЕНКО С.М. Ви питаєте останнє питання.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Про МВФ. МВФ, ФОПи, ПДВ.

МАРЧЕНКО С.М. Про це можна буде сказати точно чи це питання перенесене лише після закінчення місії. Місія буде наприкінці травня, на початку червня.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Місія...

МАРЧЕНКО С.М. Але те, що Прем'єр-міністр і я безпосередньо мали перемовини щодо цього питання під час весняних зборів це факт. І ми надавали аргументи, і переконливо доводили нашим партнерам, що це рішення не на часі, і ми вважаємо за потрібне його відтермінувати.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто фактично можна сказати, що на цю хвилину вимога по введенню ПДВ для ФОПів не знята з вимог МВФ для співпраці з Україною, а рішення це буде прийнято під час візиту в Україну місії МВФ наприкінці травня – на початку червня.

МАРЧЕНКО С.М. Дивіться, у нас є підстави вважати, що МВФ досить з розумінням поставилися до нашої потреби. Тобто це по результатам місії, я можу вам сказати, що є відчуття, по результатам перемовин, що це питання може бути переглянуте в позитивний бік відповідно до наших потреб. Відповідно це питання буде відтерміноване. Але остаточно...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Відтерміноване чи зняте?

МАРЧЕНКО С.М. Відтерміноване, я не кажу про зняття.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто про зняття немає мови.

МАРЧЕНКО С.М. Про зняття немає мови. Більше того, це питання зафіксовано в Директиві 112 Європейського Союзу по ПДВ. Якщо ми будемо і хочемо стати країною Європейського Союзу, і це буде прийняте рішення обов'язково і, більше того, це в нашій національній стратегії доходів від Міністерства фінансів розроблялося, також є. Тобто з точки зору фінансової політики ми розуміємо необхідність цього кроку. З точки зору ситуації ми розуміємо, що зараз це питання викликає складні сенситивні політичні обговорення і тому воно не є актуальним, і потребує перенесення на більш пізні строки, ми про це говорили.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А строки якісь конкретні є? Чи може бути це перенесено, ви сказали, на момент вступу України в Європейський Союз?

МАРЧЕНКО С.М. Я не можу сказати нічого більш детального, тому що це буде предметом наших домовленостей.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Останнє питання з повагою до вашого часу. А яким чином Президент України залучений до підготовки таких меморандумів, ви погоджуєте, проводяться якісь наради, чи він знає, що підписуєте безпосередньо ви і Прем'єр-міністр, отримуєте якимось його походження, як це відбувається?

МАРЧЕНКО С.М. Звичайно він залучений до процесу перемовин, і він не є учасником перемовин, але є підписантом листа про наміри разом з Головою Національного банку, Прем'єр-міністром і міністром фінансів. Тому ми з Президентом обговорюємо всі умови, які взяті, які потрібні в меморандумі. Це так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це в цьому листі останньому про наміри був пункт про введення ПДВ для ФОП. Це правильно я вас розумію.

МАРЧЕНКО С.М. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. І всі інші ті пункти, які сьогодні вносяться у парламент, там цифрові платформи і інші питання.

МАРЧЕНКО С.М. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це було підписано Президентом, Прем'єр-міністром, Головою Нацбанку і міністр фінансів.

МАРЧЕНКО С.М. Президент підписує лист про наміри. Але до листа про наміри є так званий меморандум, який передбачає...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Як додаток.

МАРЧЕНКО С.М. Ну, там це не зовсім додаток, але це окремий документ, який погоджує безпосередньо борг Міжнародного валютного фонду.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А хто підписує з української боку цей документ?

МАРЧЕНКО С.М. Меморандум ніхто не підписує.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Так, а що тоді підписує. Все-таки цей лист прив'язаний до цього.

МАРЧЕНКО С.М. Лист... *(Нерозбірливо)*да, звичайно, це...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто це пов'язано ...*(Не чути)*

МАРЧЕНКО С.М. Звичайно.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Сергій Михайловичу, я хочу подякувати вам за ваш час. Тоді ми будемо чекати від вас інформації по пану Проніну, коли він може з'явитися у нас, сподіваємося на вашу допомогу в цьому питанні.

МАРЧЕНКО С.М. Так, звичайно.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую, Сергій Михайлович за ваш час.

Шановні колеги, ми продовжуємо наступний у нас Бовкуненко Олександр Анатолійович – заступник начальника Закарпатської ОТЦК та СП психологічної підтримки персоналу.

Олександр Анатолійовичу, будь ласка, займіть ваше місце, тепер ваше.

БОВКУНЕНКО О.А. Доброго дня всім!

ГОНЧАРЕНКО О.О. Доброго дня! Нагадую, Олександр Анатолійовичу, як голова комісії хочу офіційно роз'яснити вам ваші обов'язки та попередити про сувору відповідальність, яку ви несете перед законом і суспільством. Відповідно до частини першої статті 19 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України» ви зобов'язані давати правдиві показання та пояснення про всі відомі вам обставини, що є предметом нашого розслідування. Попереджаю вас, кожне ваше слово на цьому засіданні фіксується стенограмою та засобами відеозапису. Згідно зі статтею 384

Кримінального кодексу України за надання завідомо неправдивих показань комісії передбачено покарання у вигляді виправних робіт, обмеження або навіть позбавлення волі. Будь-яка спроба ввести комісію в оману буде розцінена як перешкоджання здійсненню парламентського контролю. Згідно зі статтею 385 Кримінального кодексу України відмова від давання показань без законних на те підстав тягне за собою кримінальну відповідальність. Ви маєте право не розголошувати інформацію, яка згідно із законом визнана такою, що не підлягає розголошенню. В папці вам надано для підпису розписку. Своїм підписом ви підтверджуєте, що усвідомлюєте кожне моє слово, розумієте наслідки надання неправдивої інформації, берете на себе зобов'язання говорити виключно правду. Ви підписали розписку?

БОВКУНЕНКО О.А. Там лежить.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Да, ви підписали?

БОВКУНЕНКО О.А. Ні, не підписав.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Будь ласка, підпишіть. Дякую.

І так перше питання до вас. Ми запрошували, безумовно, керівника обласного ТЦК. Поясніть нам ситуацію, хто зараз є керівником Закарпатського обласного ТЦК та СП?

БОВКУНЕНКО О.А. Допущений до посади розпорядженням командувача оперативного командування «Захід» полковник Савчук Андрій Юрійович.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи приступив полковник Савчук до виконання обов'язків очільника, начальника Закарпатського обласного ТЦК та СП?

БОВКУНЕНКО О.А. Відповідно до розпорядження, так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. З якого числа? Можете приблизно назвати.

БОВКУНЕНКО О.А. Приблизно, кінець березня.

ГОНЧАРЕНКО О.О. З кінця березня. Причина чого пана Савчука сьогодні немає?

БОВКУНЕНКО О.А. На лікарняному, здається мені.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Він на лікарняному. Ви єдиний, наскільки я розумію, я вас питав, да, єдиний заступник, який сьогодні є.

БОВКУНЕНКО О.А. Так, я єдиний заступник, який не являюся тимчасово виконуючим обов'язки, який по штатній посаді являюся єдиним заступником.

ГОНЧАРЕНКО О.О. На час лікарняного начальника ви виконуєте обов'язки.

БОВКУНЕНКО О.А. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Фактично ви заступник начальника і на цю хвилину виконуючий обов'язки начальника?

БОВКУНЕНКО О.А. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви були призначені на посаду. Можете нам назвати дату і число?

БОВКУНЕНКО О.А. 30 серпня. Можливо я помиляюсь. В серпні 24-го року.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Серпень 24-го року. До того, де ви працювали, служили?

БОВКУНЕНКО О.А. Спочатку повномасштабної війни я був працівником Закарпатського ТЦК.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Полтавського?

БОВКУНЕНКО О.А. Закарпатського.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А, ви були керівником?

БОВКУНЕНКО О.А. Я у 21-му році звільнився з першої окремої танкової бригади, місто Гончарівське і пішов на роботу працівником Збройних Сил України Закарпатської ОТЦК.

ГОНЧАРЕНКО О.О. В 22-му після початку повномасштабного вторгнення.

БОВКУНЕНКО О.А. В 21-му.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А, після звільнення з танкової бригади.

БОВКУНЕНКО О.А. І працював там...

ГОНЧАРЕНКО О.О. А, тобто ви пішли цивільно?

БОВКУНЕНКО О.А. Цивільно, так. Ну, як правило, колишні військовослужбовці у військових установах працівниками як би більш розуміють функціонал виконання ніж просто якась громадянська людина.

ГОНЧАРЕНКО О.О. І зараз ви повернулись на військову службу?

БОВКУНЕНКО О.А. Так, по мобілізації.

ГОНЧАРЕНКО О.О. По мобілізації. Мобілізований.

БОВКУНЕНКО О.А. З 1 березня 22-го року.

ГОНЧАРЕНКО О.О. І одразу очолили Закарпатський обласний ТЦК?

БОВКУНЕНКО О.А. Ні.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А як?

БОВКУНЕНКО О.А. Я був офіцером мобвідділу.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто ви спочатку були офіцером мобвідділу. Далі були? Розкажіть, як це?

БОВКУНЕНКО О.А. У 23-му, 24-му, чи кінець 23-го, чи початок 24-го був призначений на посаду заступника начальника Закарпатського ОТЦК з морально-психологічного забезпечення.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Хто на той момент був начальником?

БОВКУНЕНКО О.А. Підполковник Солощенко.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Солощенко?

БОВКУНЕНКО О.А. Так, підполковник Солощенко.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Так, далі що було?

БОВКУНЕНКО О.А. Далі підполковник Солощенко звільнився за станом здоров'я і я був призначений.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Начальником?

БОВКУНЕНКО О.А. Так, заступником начальника.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Заступником начальника. А начальником в цей момент, хто був?

БОВКУНЕНКО О.А. На той момент полковник Савчук.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто весь цей час був Савчук, правильно я розумію?

БОВКУНЕНКО О.А. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. І Савчук був звільнений, переведений з цієї посади коли?

БОВКУНЕНКО О.А. Десь в кінці січня.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Цього року?

БОВКУНЕНКО О.А. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто фактично весь цей час повномасштабного вторгнення до січня очільником Закарпатського обласного ТЦК був полковник Савчук?

БОВКУНЕНКО О.А. Ні, він прийшов до нас із Запорізького напрямку, був призначений.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Коли він був призначений?

БОВКУНЕНКО О.А. Був, спочатку, коли я призивався по мобілізації от, то був полковник Музиченко.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Так.

БОВКУНЕНКО О.А. Потім відповідно, я так зрозумів, з-за корупційних діянь Одеського начальника ОТЦК.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Борисова.

БОВКУНЕНКО О.А. Так. Було прийнято Президентом рішення всіх їх зняти і відправити в бойові частини. І після того було прийнято рішення з бойових частин, начальниками попризначати з бойових частин.

ГОНЧАРЕНКО О.О. І так прийшов Савчук.

БОВКУНЕНКО О.А. І полковник Савчук прямо з фронту прийшов.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це місяць, місяць і рік?

БОВКУНЕНКО О.А. Ні, *(Не чути)*... пробув 2.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ні-ні, коли, який це місяць і рік? Коли Савчук очолив. Я розумую, неточну дату, може...

БОВКУНЕНКО О.А. Це десь осінню 23-го.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Восени 23-го року. Яка була підстава призначення Савчука, ми почули: це ця ротація. А якою буда підстава про переведення полковника Савчука в січні цього року?

БОВКУНЕНКО О.А. Не можу коректно відповісти на це питання, тому що це рішення приймає вищестояще керівництво, мені про це невідомо.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Герой України Влад Стоцький оприлюднив так званий прайс ТЦК Закарпатської області. За його словами розцінки такі. Коли тебе ТЦК схопив за руку – 500 євро і тебе відпускають; садять в бус – тисяча євро; привозять в ТЦК, оформлюють документи – 10 тисяч євро, тобто щоб випустили; вже безпосередньо остання стадія – 15 тисяч євро. Влад Стоцький повідомив, що після оприлюднення інформації про розцінки в Закарпатському ОТЦК колишній керівник Андрій Савчук вимагав від нього публічних вибачень та подав у поліцію.

В грудні 2025 року на території Закарпатського ОТЦК правоохоронці провели обшуки, під час обшуків у тодішнього начальника Закарпатського обласного ТЦК та СП Андрія Савчука знайшли 100 тисяч доларів готівкою. Ви в курсі цієї ситуації?

БОВКУНЕНКО О.А. Я так само в курсі цієї ситуації із інтернету.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто ви чули?

БОВКУНЕНКО О.А. Але, так обшуки проводились. Я вам скажу, що особисто в полковника Савчука нічого знайдено не було.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Нічого не було знайдено?

БОВКУНЕНКО О.А. Ні. В кабінеті проводили обшуки у нього, нічого знайдено не було.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А ці 100 тисяч доларів, де вони були знайдені?

БОВКУНЕНКО О.А. А я звідки можу знати, це засоби масової інформації таку інформацію...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ну ви ж знаєте, що у нього нічого не знайшли...

БОВКУНЕНКО О.А. Тому що я був присутній.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви були присутні в кабінеті під час обшуку?

БОВКУНЕНКО О.А. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А, як це сталося, ви були свідком, понятим?

БОВКУНЕНКО О.А. Ні. Прийшли з обшуками, мене зустріли відповідні правоохоронні органи ...

ГОНЧАРЕНКО О.О. У вас теж був обшук?

БОВКУНЕНКО О.А. І вони були з рішенням, у мене не було обшуків.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Обшук був тільки в кабінеті...

БОВКУНЕНКО О.А. Тільки в кабінеті начальника.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Так, а все-таки, що ви там робили під час обшуку?

БОВКУНЕНКО О.А. Дивився, щоб не підкинули нічого.

ЯЦИК Ю.Г. В якому статусі ви були? Ви були понятим...

БОВКУНЕНКО О.А. Ні, я не був понятим. І не був у статусі свідка, просто був там присутній, як заступник. Як заступник, я у своїй установі маю право, ми перевіряли документи, я там не один заступник був...

ЯЦИК Ю.Г. Це ж не ваш кабінет, ви заступник маєте свій кабінет. Проводяться слідчі дії тому я і запитую в рамках цього кримінального провадження ви там були присутній, як хто, як свідок, як понятий, це не ваш кабінет, що ви там робили? Якщо робили...

БОВКУНЕНКО О.А. Правоохоронні органи нас запросили туди, ми і зайшли, а в статусі свідків ми не були. В статусі свідка я ніяких документів не підписував.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Все-таки вас правоохоронні органи запросили. Це були ДБР? Державне бюро розслідувань?

БОВКУНЕНКО О.А. там, по-моєму, і СБУ було, і ДБР було, і поліція була.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто був один єдиний обшук і він був в кабінеті начальника, правильно, і ніяких 100 тисяч доларів там знайдемо не було?

БОВКУНЕНКО О.А. Ні.

ГОНЧАРЕНКО О.О. І взагалі нічого знайдено не було?

БОВКУНЕНКО О.А. Ні.

ГОНЧАРЕНКО О.О. При цьому Андрія Савчука чомусь 10 січня після цих обшуків перевели.

БОВКУНЕНКО О.А. Я таких рішень не приймаю.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Понятно. А куди його перевели?

БОВКУНЕНКО О.А. В Рівне.

ГОНЧАРЕНКО О.О. В Рівне ким?

БОВКУНЕНКО О.А. В резервний батальйон, ким я не можу знати.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто очевидно, що його понизили в посаді.

БОВКУНЕНКО О.А. Я так не вважаю, тому що це резервний батальйон, є резервний батальйон для військовослужбовців, які повертаються

з СЗЧ, а є резервний батальйон для офіцерів, яких, можливо, по якимось причинам тимчасово переміщують туди у зв'язку з тим, що немає, не можуть забезпечити іншими посадами, а потім вони десь там, звідти, з тих батальйонів резервів направляються для подальшого проходження служби.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Окей. Стосовно того, що озвучив пан Стоцький, ви знайомі з ним?

БОВКУНЕНКО О.А. Ні.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви чули це? Це стосується вашої роботи.

БОВКУНЕНКО О.А. Я не чув пана Стоцького.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ні-ні, я маю на увазі ви чули те, що він розповів, 500 євро, тисяча євро, 10 тисяч євро, 15 тисяч євро.

БОВКУНЕНКО О.А. Це я від вас почув.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто ви ніколи не чули це?

БОВКУНЕНКО О.А. Пан Стоцький...

ГОНЧАРЕНКО О.О. У нас є відео пана Стоцького? Давайте, будь ласка, включіть відео пана Стоцького.

БОВКУНЕНКО О.А. Пан Стоцький, якщо він вважає, що таке існує, то він би прізвище хоч сказав би, щоб ми могли реагувати якимось.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Прізвище чие?

БОВКУНЕНКО О.А. Ну прізвище, хто цим займається.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Судячи з усього, займаються знизу доверху.

_____. Недавно був в Ужгороді і мені розказали одну історію, розказали, точніше, цінник. Коли тебе беруть за руку територіальний... короче, ТЦК, коли бере, 500 євро – тебе відпускають, садять в бус – 1000 євро, привозять в ТЦК, оформлюють документи – 10 тисяч євро, привозять у военкомат – 15 тисяч євро. Трошки кипить моя кров від таких слів, хіба це справедливо? Один чого має воювати і вмирати бідний, а той, хто може відкупитися, буде відкуповуватись? Ні, має бути принесена справедливість.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Як ви це прокоментуєте?

БОВКУНЕНКО О.А. Немає конкретики. Прокоментую. Говорити можна що завгодно, треба оперувати прізвищами. Якщо відомо військовослужбовцю, що такі існують, як він вважає, розцінки, *(Не чути)* від когось ви цю інформацію отримували? Правильно чи ні?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи були з 2022 року фактично ви ж з самого початку, з 1 березня, з початку повномасштабного вторгнення служите Закарпатському ТЦК і СП на різних посадах, чи були у вас випадки затримань за корупційні... по корупційних справах, підозри?

БОВКУНЕНКО О.А. Так були випадки.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Скільки?

БОВКУНЕНКО О.А. Если я не помиляюся, п'ять за весь період.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ну, там з конкретним прізвищами, тобто це правильно?

БОВКУНЕНКО О.А. Ну, так, так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Що конкретно, які... в чому звинувачувалися ці п'ять? Можете не всі випадки, але про що іде мова?

БОВКУНЕНКО О.А. Ну, випадки різні є.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ну, наприклад.

БОВКУНЕНКО О.А. Наприклад, наприклад. Дозвольте я загляну?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Да, будь ласка, загляніть.

БОВКУНЕНКО О.А. Наприклад, працівник, ну, військовослужбовець ТЦК за гроші допомагав чоловікам тікати з приміщення ТЦК та був затриманий ДБР.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ну, тобто, в принципі, те, що ми тільки що почули.

БОВКУНЕНКО О.А. Ну, будемо говорити так, *(Нерозбірливо)* військовозобов'язані, допустимо, ну, пройшли комісію, там зарахували їх, пройшли військову лікарську комісію, зарахували їх в команду. І, ну, ми з ним домовилися, щоб він їх вивів з приміщення і випустив, за це він отримав неправомірну вигоду, за що був затриманий.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Зрозуміло.

Ну, тобто такі випадки є, ви говорите вони без прізвищ, але все-таки прізвища є. Тобто хотілося б почути ваш коментар: чи є така практика в Закарпатському ОТЦК та СП – прайси, за гроші відпустити з військкомату?

БОВКУНЕНКО О.А. Про прайси я не чого подібного не чув, от я вам скажу.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто затвердженого прайсу немає?

БОВКУНЕНКО О.А. Ну, як я можу стверджувати: прайси. Ми всі – державні люди, розумієте, що ми всі служимо Батьківщині. І держава нас забезпечує грошовим забезпеченням, відповідно продовольчим і речовим. Ми проводимо відповідно колосальну роботу попередження злочинів корисливої спрямованості, але, на жаль, на жаль. На жаль, які чинники на це впливають, ну це важко зрозуміти, коли людина розписується щодня в журналі про доведення статей Кримінального кодексу і Закону «Про запобігання корупції» зранку прибувши на робоче місце. І так всі там працівники, держслужбовці розписуються, тому що всі можуть до чого завгодно бути причетні. Ну і вона здійснює такий злочин, то вона повинна відповідати відповідно до чинного законодавства і нести за це покарання.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви сказали, що докладаете колосальних зусиль для боротьби з цим. Можете більш конкретно, яких зусиль?

БОВКУНЕНКО О.А. Ну ми проводимо попереджувальну роботу, попереджувальну роботу проводимо в більшості.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Можете якось конкретніше, що це, як це відбувається у вас, вішаєте плакат в коридорі ТЦК?

БОВКУНЕНКО О.А. Постійно ми доводимо, постійно доводимо випадки корупційної діяльності, які були скоєні в Збройних Силах, чи в ТЦК, там в інших ТЦК. Постійно розписуються у відомостях за статті Кримінального кодексу і Закону «Про запобігання корупції».

Вже десь більше пів року, як започаткували журнал інструктажу, де прибувають всі на робочі місця і щодня розписуються, що за ці самі статті і за Закон про запобігання, щоби на упередження людина знала, що ну не можна цього робити.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ну тобто давайте я підведу тут певну ризик. Фактично колосальні зусилля – це журнал в якому людина має розписатися, що не має займатися корупцією і має це робити щодня. Це в принципі от воно?

БОВКУНЕНКО О.А. Ну і решта заходів проводяться.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ну яких? Просто хочеться дізнатися, яких заходів?

БОВКУНЕНКО О.А. Наприклад проводиться, проблемно-цільова робота проводиться протягом місяця.

ГОНЧАРЕНКО О.О. І що це означає?

БОВКУНЕНКО О.А. Ну це означає, що складається план проведення відповідних заходів щодо попередження злочинів ... *(Не чути)*.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Що входить в цей план?

БОВКУНЕНКО О.А. В план входять наради...

ГОНЧАРЕНКО О.О. От на квітень місяць, які заходи відбувались по цьому влану попередження корупційних злочинів?

БОВКУНЕНКО О.А. Цей план був, в лютому місяці проведено по плану.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А, тобто це не щомісяця?

БОВКУНЕНКО О.А. Це не щомісяця, це...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це був такий спеціальний місяць.

БОВКУНЕНКО О.А. ...*(Не чути)* штаб скидає розпорядження.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Що в лютому ви боретесь з корупцією, в березні поки робите паузу.

БОВКУНЕНКО О.А. *(Не чути)*

ГОНЧАРЕНКО О.О. Я розумію. Тобто вам приходить наказ, що лютий посилюємо боротьбу з корупцією.

БОВКУНЕНКО О.А. Ми плануємо...

ГОНЧАРЕНКО О.О. А що в квітні, з чим посилення?

БОВКУНЕНКО О.А. А так звичайно, постійно доводимо статті Кримінального кодексу та Закону про запобігання корупції, щоб людям було зрозуміло більш детально, щоп'ятниці доведення чітких наказів доводимо випадки відповідні, які пройшли Збройні Сили, що пов'язані із злочинами корисливої спрямованості, щоб люди... доходило до них, до голови їхньої, що не можна робити так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Доходить?

БОВКУНЕНКО О.А. Не завжди. Судячи по тому, що вони є ці злочини, а вони носять різний характер, розумієте чи ні. Якщо людина впевнено говорить, що є розцінки, то має бути і прізвище, хто ці розцінки виставив і відповідно хто ці гроші бере, розумієте чи ні. Я ж не їжджу в автобусі, не збираю там нікого, тим паче у нас заборонено зараз без поліції працювати, ми вже давно... давно у нас самостійно військовослужбовці не працюють, ще, напевно, у 2023-му році самостійно працювали.

ЯЦИК Ю.Г. Ви можете сказати по конкретному прізвищу. Хустський РТЦК, Сергій Вихристюк, який був взятий під варту з правом внесення застави 266 тисяч гривень за те, що безпідставно вносив відомості в систему «Оберіг» щодо зняття з розшуку. Принаймні зафіксовано п'ять випадків, ціна такої послуги становила 1 тисяча 500 доларів. Це інформація правоохоронних органів.

БОВКУНЕНКО О.А. Знову ж таки правоохоронні органи довели чи не довели. Так, встановлений такий факт, що під його...

ЯЦИК Ю.Г. 20.02 ось-ось нещодавно.

БОВКУНЕНКО О.А. Так, я знаю про цей випадок. Встановлено що? Що під його ключем електронним вони були зняті, розумієте. Він як начальник, у нього є електронний ключ...

ЯЦИК Ю.Г. Людина трималася під вартою. Ви вважаєте, безпідставна підозра, що все це вигадано, але суд просто так взяв...

БОВКУНЕНКО О.А. Ні-ні, ну, напевно, зібрали доказову базу. Ну, знову ж таки дивимося, яка там стаття Кримінального кодексу: 362-га «Внесення...» Ну, вона там така, широченька, напам'ять я не... Внесення інформації на системах ПВЕМ, там, третє, десяте, там незаконне яесь там. Ну, а 1500 доларів за кожного – це вже, будемо говорити так, 368 стаття, правильно, неправомірна вигода якась? Оцей момент, я не знаю, чи доведений правоохоронними органами, чи ні.

ЯЦИК Ю.Г. Ви так глибоко в темі цього процесу, цього процесу, іншого процесу...

БОВКУНЕНКО О.А. Тому що вони нам не повідомляють про це. Те, що були обшуки і там нічого... Ну, це дуже просто з'ясувати, тому що система «Оберіг», де вносяться дані всі відповідні, де під ключем начальника РТЦК щодня там проходять якісь процеси. А він же особисто не сидить за тим комп'ютером. Є військовослужбовці-оператори - розумієте чи ні? - які працюють під його ключем.

ЯЦИК Ю.Г. Я розумію. Ми на попередній ТСК розглядали випадки в Рівненській області, коли створювалася певна база в «Оберіг», і в «Оберіг» вносилися відомості про існування трьох дітей, коли їх не було взагалі, або інших підстав для відстрочки. І тому про такі випадки, звісно, відомо не лише мені, а і вам, і правоохоронцям також.

БОВКУНЕНКО О.А. Так, вони є різноманітні, так, ці випадки. Там і можуть зняти з обліку, ну, оперувати цим. А це знову ж таки все проходить під ключем начальника.

ЯЦИК Ю.Г. Зрозуміло, який не причетний до цього.

БОВКУНЕНКО О.А. Я не буду стверджувати. Раз правоохоронні органи прийшли з ухвалою суду і обрали йому запобіжний захід, ну, то, значить, вони відповідно дослідили відповідні матеріали, і довели, що під його ключем, це сто відсотків під його ключем ці дані вносились.

ЯЦИК Ю.Г. А людина, яка має ключ доступу до відповідної системи, має певні зобов'язання зберігати його належних умовах і забезпечити дотримання умов зберігання, щоб не було безперешкодного доступу третіх осіб до таких ключів?

БОВКУНЕНКО О.А. Воно то так, але ж є відповідні... є військовослужбовці на посадах операторів, які працюють з системою «Оберіг». Яюсь воно у нас по-іншому... Не може начальник цілий день сидіти з своїм ключем... він фізично...

ЯЦИК Ю.Г. Але він повинен організувати роботу так, щоб треті особи не втручались в систему «Оберіг». І це його прямий обов'язок і пряма відповідальність.

БОВКУНЕНКО О.А. Так, відповідно за це проінструктовані всі оператори системи «Оберіг».

ЯЦИК Ю.Г. Добре. Скажіть, будь ласка, ви зазначили про відсутність випадків корупції оці п'ять і за весь період. 06.02 начальник відділу Мукачівського РТЦК задекларував при звільненні 120 тисяч євро, 120 тисяч доларів готівкою, 2 будинки в Міжгір'ї, 2 квартири в Ужгороді, 3 автівки: 2 «джипи», 1 автобус, 4 земельні ділянки, нежитлове приміщення. Крім того, у дружини також ще будинок, 2 квартири, земельна ділянка і 2 нежитлових приміщення при доході в 748 тисяч гривень за рік. Я так розумію, з повідомлення з засобів масової інформації розпочалася перевірка по цих фактах.

БОВКУНЕНКО О.А. Ні, я вам скажу, мені відомо про це, це підполковник Іванина, який був начальником другого відділу Мукачівського РТЦК міста Свалява. Послужив він там пів року, служив він там пів року і за станом здоров'я звільнився. А ці дані з'явилися з його декларації в засобах масової інформації ці дані...

ЯЦИК Ю.Г. Так я і кажу, що задекларував при звільненні.

БОВКУНЕНКО О.А. Задекларував. Значить він знає, звідки він ці гроші взяв. Він же ж сознательно. Може, до того займався бізнесом, може... Я ж не знаю. Я не розумію, людина якщо задекларувала їх, значить він відповідає за це, правильно чи ні? Якщо я задекларував однокімнатну квартиру і машину 18 років, мені більше нічого декларувати, відповідно свою зарплату.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А ви знаєте особисто цього військовослужбовця?

БОВКУНЕНКО О.А. Так, знаю.

ГОНЧАРЕНКО О.О. У вас не виникло питань, можна на секунду, 120 тисяч євро, 120 тисяч доларів, будинок в Межигір'ї 201 квадратний метр, дві квартири у Ужгороді, три авто, чотири земельні ділянки, нежитлові приміщення, тобто такий Скрудж МакДак і щось робить в обласному РТЦК, що він там робить?

БОВКУНЕНКО О.А. Не в обласному, а він був начальником другого відділу, він призивався по мобілізації...

ГОНЧАРЕНКО О.О. В Мукачеве, в Мукачеве, в ТЦК в Мукачевому.

БОВКУНЕНКО О.А. Це не Мукачеве, це відділ, який відноситься до Мукачівського РТЦК.

ЯЦИК Ю.Г. *(Не чути)*

БОВКУНЕНКО О.А. Є Мукачівське РТЦК, а у нього є два відділи. Перший відділ на смт Воловець знаходиться і другий відділ в місті Свалява.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Де він служив?

БОВКУНЕНКО О.А. У місті Свалява. Начальником другого відділу.

ГОНЧАРЕНКО О.О. В місті Свалява служить військовослужбовець, який далі виявляється, що це такий «Корейко» просто мільярдер, мільонер, вибачте, і все це декларує. У вас не виникло питань, у вас, ви бачили спосіб його життя?

БОВКУНЕНКО О.А. Я його до того не знав ніколи.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А, ви до того його не знали.

БОВКУНЕНКО О.А. Я по обов'язкам служби, от він призвався по мобілізації, я должен знати, що є такий начальник. Відповідно ...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Так ви знали, чи не знали? Ви знали, що він існує, але особисто ...

БОВКУНЕНКО О.А. Я з ним познайомився, коли він прийшов на службу по мобілізації, до того я його не знав раніше.

ЯЦИК Ю.Г. А скажіть, будь ласка, під час вступу на військову службу подається декларація така ж подавалася декларація, ця інформація була під час вступу його на посаду?

БОВКУНЕНКО О.А. А чому під час вступу подається декларація?

ЯЦИК Ю.Г. На посаду, під час призначення на посаду.

БОВКУНЕНКО О.А. Ні, не подається. Декларація подається за рік і після звільнення протягом 10 діб подається обов'язкова декларація.

ЯЦИК Ю.Г. Так, але це ж офіцерська посада, це не солдат, це офіцерська посада...

БОВКУНЕНКО О.А. Визначено законодавством, що до 1 квітня всі мають подати декларації, у нас держслужбовці там...

ЯЦИК Ю.Г. Це по закінченню року.

БОВКУНЕНКО О.А. Да, про закінченню року, от він подає декларацію за...

ЯЦИК Ю.Г. ...*(Не чути)* От цю декларацію він подав при звільненні.

БОВКУНЕНКО О.А. При звільненні, да.

ЯЦИК Ю.Г. А під час призначення?

БОВКУНЕНКО О.А. А під час призначення не подається декларація.

ЯЦИК Ю.Г. Не подавав він декларацію.

БОВКУНЕНКО О.А. Я знаю, наскільки мені відомо, не подається взагалі під час призначення.

ЯЦИК Ю.Г. Подається.

БОВКУНЕНКО О.А. Я ж не знаю, у нас немає категорій, ми ж не держслужбовці. Ми військовослужбовці, у нас немає категорії держслужбовця «А», «Б», «В» там.

ЯЦИК Ю.Г. У вас є категорії офіцерські посади, де подаються, солдатські посади, де не подаються, у вас трішки по-іншому, але все одно вони подаються.

БОВКУНЕНКО О.А. Ні, офіцерські посади – це різні. Лейтенант може прийти, молодший лейтенант прийде з інституту, теж офіцер, на офіцерську посаду приходить. У нас подається, я ніколи не подавав. Призвані всі там практично по мобілізації, бо по контракту мало хто.

ЯЦИК Ю.Г. Воно як відстрочка. Ви не подавали раніше, тому що у вас тоді була відстрочка, і зараз вас зобов'язали подати вже.

БОВКУНЕНКО О.А. Ні, не було у мене ніякої відстрочки. Я завжди, коли служив, подавав декларацію, навіть у бойовій частині.

ЯЦИК Ю.Г. У вас була можливість не подавати, ми голосували за це, щоб відстрочити подання декларації на період на початку війни для того, щоб...

БОВКУНЕНКО О.А. Це 22-й і 23-й.

ЯЦИК Ю.Г. Да.

БОВКУНЕНКО О.А. А потім ми за ці всі роки подавали, да. За ці всі роки подали, да.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто він подавав це регулярно ці дані?

БОВКУНЕНКО О.А. У сенсі, не зрозумів?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ці статки. Повторити все це?

БОВКУНЕНКО О.А. Я не можу вам відповісти звідки він взяв ці статки. Це, може, треба там, не знаю куди, запит подати, де він до цього працював і ким він до цього працював.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Зрозуміло. Ви як керівник...

БОВКУНЕНКО О.А. Може він якусь фірму тримав, може...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Може. Ви як керівник, ви зараз у нас, ви не бачите підстав провести перевірку у першому відділі міста Свалява про ситуацію там, щоб зрозуміти так, службову перевірку чи все там добре, чи все там нормально, враховуючи таку, наприклад, інформацію, що керівник звільняючись декларує такі статки?

БОВКУНЕНКО О.А. Та все там нормально.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Все нормально. Добре. Ми бачимо в принципі все більше, ніж нормально.

БОВКУНЕНКО О.А. Ні, так можна перевірити. Він же приховав нічого, він подав декларацію.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це важливо, да.

ЯЦИК Ю.Г. Скажіть, будь ласка, 22.03.2026 року віцепрезидент з Федерації боксу України оголосив нагороду у 10 тисяч доларів за розшук колишнього співробітника Закарпатського ТЦК Віталія Леймана. Чи щось чули про це? Фактично цей віцепрезидент Федерації боксу звинуватив у тому, що Віталій Лейман здійснив СЗЧ з військової частини А5006, після чого проходив службу як старший солдат в Ужгородському РТЦК. Викрадав людей, наносив тілесні ушкодження, вимагав грошові кошти і застосовував тортури. Не чули такої інформації?

БОВКУНЕНКО О.А. Ні, не чув.

ЯЦИК Ю.Г. Не проводилось у вас жодних перевірок з цього приводу?

ГОНЧАРЕНКО О.О. А ви знаєте такого Віталія Леймана? *(Шум у залі)*

БОВКУНЕНКО О.А. По Лейману можна з'ясувати, це з Ужгородського РТЦК, скоріше всього, військовослужбовець, так... мається на увазі.

ЯЦИК Ю.Г. Я зазначала, Ужгородське РТЦК, так.

БОВКУНЕНКО О.А. Ну, по ньому можна з'ясувати, но таких відомостей мені невідомо, що директор якогось боксерського цього...

ЯЦИК Ю.Г. Скарг на нього не надходило.

БОВКУНЕНКО О.А. ... там оголосив 10 тисяч доларів за його розшук, чи що?

ЯЦИК Ю.Г. Да, за розшук, тому що він ухиляється після звернень щодо нього.

БОВКУНЕНКО О.А. Так если він у СЗЧ, то його й так розшуковують.

ЯЦИК Ю.Г. Це зрозуміло. Я запитую, про що саме, чому його розшукують і за СЗЧ, і за катування, вимагання, нанесення тілесних ушкоджень, викрадення людей і тортури. Таких фактів в Ужгородському ТЦК немає і ви не в курсі, що таке відбувається?

БОВКУНЕНКО О.А. Мені про це нічого невідомо. По крайній мірі полюбим фактам малейшим проводяться службові перевірки чи розслідування і

відповідно притягається до дисциплінарної відповідальності, если таке мало місце.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Я тоді поки продовжу. Повертаючись до Стоцького, чи ви взагалі знайомі з ним?..

БОВКУНЕНКО О.А. Ні, не знайомі.

ГОНЧАРЕНКО О.О. І якихось офіційних контактів не було, правильно, у вас із ним?

БОВКУНЕНКО О.А. Ні.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Зрозуміло.

Йдемо далі. Незаконна мобілізація хворого, кейс. До нашого ТСК звернулись близькі мешканця Львівської області Петра Меньо, якого забрали в ТЦК. Ситуація була така: людина їхала з дому до Мукачєвого, машина повна худоби, конкретно свиней, яких він віз на продаж. На блокпості затримали поліцейські, які чомусь вирішили відвезти в Мукачєвське РТЦК та СП, в розшуку він не знаходився, має діагнози: розумова відсталість легкого ступеня, психоорганічний синдром з емоційно-вольовими розладами. Всі діагнози підтверджені стаціонарним лікуванням у психіатричній лікарні та висновком лікаря. У нас є відео по пану Миньо, можемо поставити.

(Трансляція відеозапису)

Ми щось чуємо, поки не бачимо. Давайте тоді... Чи ви в курсі ситуації по Петру Меньо?

БОВКУНЕНКО О.А. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Де він зараз знаходиться, Петро Меньо?

БОВКУНЕНКО О.А. Зараз я вам... хвилиночку.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Так, будь ласка.

БОВКУНЕНКО О.А. Наскільки мені відомо, після визначення ступеня придатності військово-лікарською комісією був призваний на військову службу під час мобілізації в особливий період та направлений до військової частини А3817.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто він вже мобілізований, відправлений до військової частини?

БОВКУНЕНКО О.А. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Питання: він пройшов ВЛК?

БОВКУНЕНКО О.А. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Яким чином людина з розумовою відсталістю легкого ступеня, психоорганічним синдромом з емоційно-вольовими розладами була визнана придатною до військової служби?

БОВКУНЕНКО О.А. На підставі наказу міністра оборони 402 про військово-лікарську комісію у Збройних Силах. На підставі статті 19 пункту «б», що йому було винесено ВЛК придатність до військової служби. Він придатний до військової служби в частинах забезпечення, ТЦК та вищих військових навчальних закладах. Не в штурмових підрозділах...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи може допомогти вищим військовим навчальним закладам людина з легким ступенем розумової відсталості із психоорганічним синдромом з емоціонально-вольовими розладами?

БОВКУНЕНКО О.А. Логічно нічим.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Мені теж так здається.

БОВКУНЕНКО О.А. А з другого боку військово-лікарська комісія встановила так. Його не відправили на штурми, його не відправили на нуль. Він пішов у частини тилового забезпечення.

ГОЧАРЕНКО О.О. ...в ТЦК і там, до речі, в ТЦК у вас є такі військовослужбовці з розумовою відсталістю і з таким діагнозом у ТЦК.

БОВКУНЕНКО О.А. Є у нас.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Є, да.

БОВКУНЕНКО О.А. Є військовослужбовці, ну як сказати не більше там з розумовою відсталістю, там чи... А більше з ПТСР після фронту.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Після фронту це зрозуміло, тут трішки інша історія.

БОВКУНЕНКО О.А. І теж ми нічого не можемо зробити. От військовослужбовці ці направляються і до психіатричних клінік, і лікуються, і реабілітаційні заходи проходять. Але підстав для звільнення немає і продовжують далі службу.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви проходили військову службу, да?

БОВКУНЕНКО О.А. Ну, так я в Збройних Силах будемо говорити 30 календарних і там 5 чи 6 бойових, пільгових.

ГОНЧАРЕНКО О.О. 30 років мається на увазі.

БОВКУНЕНКО О.А. Календарних вже десь 32.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це ваше звання?

БОВКУНЕНКО О.А. Звання моє підполковник.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Я ж кажу, ваше звання підполковник. От ви підполковник Збройних Сил України, який 30 років служив. Тобто ви розумієтесь на військовій службі, скажіть, будь ласка, чим може допомогти солдат Меньо з легким ступенем розумової відсталості і психоорганічним синдромом з емоційно-вольовим розладом, от вам? Тепер я вас питаю не як військовослужбовця ТЦК діючого, а як людину, яка 30 років пройшла військової служби, вам як командирю такий солдат був би потрібний, чи є він корисним?

БОВКУНЕНКО О.А. Ну, корисним він точно не буде. Але не я приймав постанову...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ні я розумію...

БОВКУНЕНКО О.А. Постанову військово-лікарської комісії. От і якби військово-лікарська комісія вона незалежна від ТЦК і приймає рішення, тому я тут ... Авжеж може надо було поспілкуватися з цією людиною. Я би,

може, так визначив би як заступник начальника з соціологічної підтримки персоналу. У нас же ж тоже скажу Закарпаття такий регіон. Там такого, що читати не вміють, писати не вміють дуже багато.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дуже багато?

БОВКУНЕНКО О.А. Конечно. У нас же ж там циганські табори, там взагалі ніхто нічого не вміє. Якось і вони ідуть служити теж.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Да, але можна просто не вчитися читати і писати, а можна мати розумову відсталість. Це трішки різні речі, здається.

Давайте підведемо підсумок. Просто ми розуміємо, значить... До речі, а на якій підставі, він же не був у розшуку. Чого його забрала і повезла поліція в ТЦК? Це всіх підряд везуть чи як?

БОВКУНЕНКО О.А. Він був зупинений на Нижніх воротах на блокпості в супроводі працівників Національної поліції, що підтверджується довідкою про доставлення, супроводження громадянина до ТЦК...

ГОНЧАРЕНКО О.О. А чого його затримали?

БОВКУНЕНКО О.А. *(Не чути)* в реєстрі був доставлений.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А на підставі чого його затримали?

БОВКУНЕНКО О.А. Він перебував в картотеці вільних залишків та підлягав призову на військову службу під час мобілізації.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Картотека вільних залишків?

БОВКУНЕНКО О.А. Ну, да, є.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Що це таке, картотека вільних залишків?

БОВКУНЕНКО О.А. Не можу до кінця пояснити, бо це в нас...

ГОНЧАРЕНКО О.О. ДСК?

БОВКУНЕНКО О.А. Ні, як вам сказати, трошки не входить в мій функціонал, мобілізаційним відділ цим займається.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви ж були теж офіцером...

БОВКУНЕНКО О.А. Вільних залишків. Так то різні функції всі.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Так а він мешканець Львівської області, а як він в картотеці вільних залишків Закарпатської області? Чи це картотека національна?

БОВКУНЕНКО О.А. Напевно ж, да. Це все в системі «Оберіг».

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто там є окремо розшук, а ще є окремо картотека вільних залишків?

БОВКУНЕНКО О.А. По прізвищах, наверное, да. А вона загальна система.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Вона не розбита на області?

БОВКУНЕНКО О.А. Вона загальна система. Точно вам не відповім на це питання, чи розбита.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ми підводимо...

БОВКУНЕНКО О.А. Це загальна система, по якій Генеральний штаб бачить, кого привезли, не привезли, доставила поліція для уточнення. Хтось пройшов ВЛК, туди заноситься, хто призваний, в яку частину, іменні списки. Це все...

ЯЦИК Ю.Г. А вільні залишки – це людина не перебуває в розшуку, оновлені у неї дані, все добре, просто їй не вручили повістку, правильно?

БОВКУНЕНКО О.А. Напевно. Я не буду стверджувати, тому що я в цьому питанні некомпетентний.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Добре. Давайте підведемо тоді по цьому кейсу ризику. Так, мешканець Львівщини Петро Меньо повіз свиней на продаж в Закарпаття, на в'їзді його затримали поліцейські, хоч він не в розшуку, але чомусь він в картотеці вільних залишків, його доставили в ТЦК, далі його відправили ТЦК на ВЛК, хоча людина має розумову відсталість легкого ступеня і психоорганічний синдром з емоційно-вольовими розладами. ВЛК визнала його придатним для військової служби...

БОВКУНЕНКО О.А. Придатним для служби в частинах забезпечення, ТЦК.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Придатним для служби забезпечення, ТЦК, да, і вищих навчальних закладах, і він вже, Петро Меньо, вже у військовій частині знаходиться. Все, підвели підсумки. Добре. Тоді одразу...

БОВКУНЕНКО О.А. Дуже цікаво, як він з такими розумовими відсталостями і це все, що в нього там.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Як він свиней віз?

БОВКУНЕНКО О.А. Да.

ЯЦИК Ю.Г. А можна?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ну я думаю, що розумова відсталість такого ступеню не заважає везти свиней. А от служити...

БОВКУНЕНКО О.А. Ну так я думаю, допустимо на колесі гайку крутити, в ремонтному батальйоні відновлювати техніку, я думаю, теж не заважає.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ну на колесі гайку крутити – це важлива робота.

ЯЦИК Ю.Г. А скільки випадків у вас було, коли ви мобілізували осіб, ВЛК їх визнавало обмежено придатними, придатними до тилових підрозділів, а в подальшому, в військовій частині людина вже проходила ВЛК реально, а не фейково і або знімалась з військового обліку, або просто там переводилась в інші частини, тому що вона фактично не могла виконувати бойові завдання. Були такі випадки і скільки?

Чи ведете ви такий облік, коли мобілізували для галочки? А по факту, прийшовши в підрозділ військовий, людина не знайшла себе і командир просто відмовляється з такою людиною працювати, тому що їй доручити нічого не можна, вона не може в силу фізичних здібностей і вад виконувати певні завдання і вона списується. Але галочка є.

БОВКУНЕНКО О.А. Ну я більш конкретно не може на це питання відповісти, тому що, опять-таки, ці рішення приймає військово-лікарська комісія. І вони визначають, хто придатний для ДШВ, хто придатний для того, хто придатний для таких-то. А хто непридатний, там термін на 6 місяців. А хто непридатний, зняттям з обліку взагалі.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ну ми зараз про ВЛК, про ВЛК ми з вами зараз...

БОВКУНЕНКО О.А. Ми не втручаємося в рішення комісії, військово-лікарської комісії.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ну ми зараз про військово-лікарську комісію поговоримо, щоб завершити по кейсу Петра Меньо. У нас є інформація, що його вже повернули назад і він знаходиться фізично у Воловці. Я так розумію, що ця військова частина А і там цифри, вона теж здивувалася такому мобілізованому і його повернули.

В мене до вас прохання і доручення від нашої Тимчасової слідчої комісії, будь ласка, дослідіть долю Петра Меньо, повідомте нам. І особисто, будь ласка, втрутьтеся і розберіться, яким чином людину визнали придатною, чи є дійсно необхідність в такому солдаті в Збройних Силах України. І ми будемо чекати від вас інформацію.

Дякую.

БОВКУНЕНКО О.А. Так, прийняв

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тепер щодо ВЛК. 20 квітня 2026 року, 9 днів тому, в Берегові на Закарпатті правоохоронці спіймали на хабарі керівника ВЛК Володимира Паука. Під час обшуків у Паука виявили колосальну суму готівки: майже пів мільйона доларів. За версією слідства, лікар

дерматовенеролог налагодив схему оформлення висновків про непридатність до військової служби. Чи відомо вам про цю ситуацію?

БОВКУНЕНКО О.А. Так, відомо, авжеж.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Можете її прокоментувати?

БОВКУНЕНКО О.А. А що тут коментувати? Лікар – хабарник.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви знаєте особисто Паука?

БОВКУНЕНКО О.А. Ні, я його особисто не знаю.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи може таке бути, що лікар-хабарник діяв особисто, без зв'язки з якимись військовослужбовцями чи працівниками ТЦК?

БОВКУНЕНКО О.А. Так, може бути, що він діяв особисто.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи не вважаєте ви за необхідне призначити службову перевірку в Береговському ТЦК, щоб все-таки трішки більше подивитись, що там відбувається, якщо поруч з ними там якийсь Паук збирає пів мільйона?

БОВКУНЕНКО О.А. Там вже правоохоронні органи все перевірили.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Вам вже немає, чого перевіряти, да?

БОВКУНЕНКО О.А. Якщо це стосується військовослужбовців, ми тоді з'ясовуємо згідно 608 наказу про порядок проведення службових

розслідувань в Збройних Силах умови та причини, що цьому могли сприяти. І ми можемо притягнути до дисциплінарної відповідальності, якщо старший начальник вбачає, що є в цьому злочин якийсь, начальник керівника того підрозділу чи РТЦК, відповідно направляється повідомлення в правоохоронні органи для прийняття юридично-процесуального рішення. Вони перевіряють і з'ясовують. Якщо він до чогось там причетний, то буде відповідати по всій строгості.

ЯЦИК Ю.Г. А скільки матеріалів з Береговського РТЦК, які на підставі висновків цього лікаря особи отримали або відстрочки, або були списані, ви перевірили і перенаправили цих людей повторно на ВЛК у зв'язку з виявленням таких корупційних ознак в діях лікаря?

БОВКУНЕНКО О.А. Зараз ще до сих пір перевіряються ці матеріали, і більша частина цих матеріалів вилучена. Тому в межах проведення слідства, ми до кінця не можемо ще дослідити.

ЯЦИК Ю.Г. Скільки людей так «відкосили» на підставі цих висновків.

БОВКУНЕНКО О.А. Ну, так матеріали вилучені правоохоронними органами і ми до кінця не можемо дослідити скільки іменно під час, коли був головою пан Паук. Оскільки під час його головування люди отримали відстрочки там, наприклад чи були визнані непридатними...

ЯЦИК Ю.Г. Ви не можете виокремити період... от він був з 1.01...

БОВКУНЕНКО О.А. Він не надає відстрочки, він може їх визнати непридатними.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ну, правильно. Здається це все треба перевірити.
Правильно?

БОВКУНЕНКО О.А. Ну, так-так.

ЯЦИК Ю.Г. І перенаправити людей.

БОВКУНЕНКО О.А. Ну, так, да.

ЯЦИК Ю.Г. То з вашого боку зроблено якісь дії для того, щоб цих людей виявити і повторно відправити на ВЛК?

БОВКУНЕНКО О.А. Я ж вам відповідаю, що ми..

ЯЦИК Ю.Г. ... які купили собі відстрочку.

БОВКУНЕНКО О.А. Що ми перепроводимо цю відповідну перевірку, але більшу частину цих матеріалів в основному практично все вилучили слідчі органи. і ми поки не маємо до них доступу, поки йде слідство по цій справі. І я так розумію...

ЯЦИК Ю.Г. У вас є доступ до системи...

БОВКУНЕНКО О.А. Я так розумію органи вже перевіряють ці відповідні матеріали, де особисто там комусь щось там підписував пан Паук. Я думаю, що, напевно, в ТЦК він цим не займався. От у нас же будемо говорити так, військово-лікарська комісія вона сидить при лікарні, вона не знаходиться безпосередньо в приміщенні РТЦК.

ЯЦИК Ю.Г. РТЦК як військовослужбовці зацікавлені в виконанні мобілізаційного плану, там мобілізаційних заходів, ви ініціювали перегляд цих даних. У вас же є доступ до системи «Оберіг», де зазначено на підставі чого певна людина отримала відстрочку. У цей період головою був ВЛК ця людина, да. У вас є всі відомості, вам не потрібно, ви берете просто певний проміжок часу і тих людей, які отримали відстрочку на підставі рішення ВЛК під час головування цієї людини.

БОВКУНЕНКО О.А. Ну, вони не можуть утримати відстрочку.

ЯЦИК Ю.Г. Ну, якщо ви не зацікавлені, то чому?

БОВКУНЕНКО О.А. Вони не можуть отримати відстрочку. Він або як голова ВЛК робить або він придатний повністю, або він придатний до цього, або він виключений, або непридатний з виключенням може таке рішення.

ЯЦИК Ю.Г. То чи переглянули ви матеріали по виключенню, чи можливо там ті люди, які купили собі відстрочку, і вас влаштовує це? І чому тоді влаштовує?

БОВКУНЕНКО О.А. Я вам конкретно по цьому питанню не можу... Конкретно не можу по цьому питанню доповісти у зв'язку з тим, що ці документи вилучені.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ідемте далі.

БОВКУНЕНКО О.А. Правильно, ви влучно зауважили, що це можна і в «Оберіг» подивитися, але, на жаль, я особисто доступу до «Оберіга» не маю.

ЯЦИК Ю.Г. У нас виключно персональна відповідальність. Є очільник обласного ТЦК, який координує діяльність всіх районних терцентрів комплектування. Ви заступник, людина виконуюча обов'язки, а хто тоді, якщо не ви, не він, хто тоді? Ми може, чи хто, чи виключно правоохоронці, якщо вони виявлять...

БОВКУНЕНКО О.А. Я вам обіцяю, по приїзду я в цю ситуацію вникну більш детально.

ЯЦИК Ю.Г. Будемо чекати виключно правоохоронців?

БОВКУНЕНКО О.А. Вникну більше детально в цю ситуацію, я вам обіцяю.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Будь ласка, вникніть.

Наступний кейс – нелюдські умови утримання, Ужгородський ТЦК.

4 квітня Уповноважений з прав людини Лубінець повідомив, що був здійснений моніторинговий візит до Ужгородського РТЦК та СП, проведений його представником на Закарпатті Андрієм Крючковим. Попри перешкоджання з боку посадових осіб вдалося зафіксувати кричущі порушення.

Люди тут перебували тижнями, зафіксовано утримання протягом 21, 24, 30 і навіть 50 днів. На відео ветеран, який демонструє посвідчення УБД, однак навіть цей статус не став підставою для його звільнення. У людей без належного оформлення вилучили документи та телефони, позбавляючи їх права на захист. Умови перебування принижували людську гідність: на 40-60 осіб лише 3 кружки та 8 металевих тарілок, люди змушені їсти по черзі з одного посуду без обробки, відсутнє підтвердження організації харчування. Повна антисанітарія: один туалет і один душ на таку кількість людей, відсутня постільна білизна.

Також зафіксовано ігнорування очевидних хвороб. На фото (Є фото?) чоловік з явною фізичною вадою, яку неможливо не помітити, однак його продовжували утримувати. Лише після втручання представника викликали швидку чоловіку з тиском 190 на 100, який декілька днів прохав про допомогу, його госпіталізували із загрозою життю.

Як ви можете прокоментувати всю цю ситуацію?

БОВКУНЕНКО О.А. Я особисто знайомий з представником омбудсмена, паном Крючковим Андрієм Миколайовичем. Так, він був перевіряв. Прибув, перевіряв та в супроводі Військової служби правопорядку Ужгородського зонального відділу.

ГОНЧАРЕНКО О.О. І йому здійснювалися...

БОВКУНЕНКО О.А. І я скажу, що ну...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Що було перешкоджання він каже.

БОВКУНЕНКО О.А. Ну можливо, бо тому що згідно чинного законодавства, він як представник Уповноваженого має доступ, ну відповідно до всього там, ну будемо говорити так, по закону.

Ну ми ж будемо говорити так, військові люди і без дозволу начальника там РТЦК, черговий він як би не пропускав, а начальник РТЦК він десь відлучився. І поки йому не дадуть команду, він само собою, він не пускає нікого, ну така у нас система.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Окей. Продовжіть, будь ласка, так ви знали його особисто і..?

БОВКУНЕНКО О.А. На рахунок умов проживання, ну вони там, будемо говорити цей невеличкий збірний пункт знаходиться в орендованому приміщенні. Де сам орендатор, який надає це приміщення, він не дозволяє вносити якісь там зміни, добудовувати, перебудовувати щось там і так далі.

На рахунок того проживання, да, вони знаходилися в спортзалі, забезпечені будемо говорити ліжком, матрацом, подушкою і одіялом. Відповідно там раз на два тижні проводяться дезінфекційні ці заходи...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дезінфекційні.

БОВКУНЕНКО О.А. Да, дезінфекційні, бо відповідно різні категорії там людей бувають.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ні, давайте, допустимо зараз, чудово. Були люди, які там перебували 21, 24, 30 і навіть 50 днів? Це правда?

БОВКУНЕНКО О.А. Ну наскільки мені відомо, начальник РТЦК на всіх представив накази, що вони призовані. Призовані. Буває у нас так, у нас приїжджають...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Були, будь ласка, дайте відповідь, чи тримались люди там наприклад 10 днів, 20 днів, так, чи ні?

БОВКУНЕНКО О.А. Ні, мені такі факти не відомі.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто Уповноважений з прав людини бреше?

БОВКУНЕНКО О.А. Ну я не можу стверджувати, що він бреше.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ну він стверджує, що там були люди, які були 50 днів.

БОВКУНЕНКО О.А. Може він щось дослідив? Ну так він стверджує, що там дві кружки було, дві ложки.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це теж не правда?

БОВКУНЕНКО О.А. Ну, були, да. Але ж вони не уточняли це. Дві кружки, дві ложки, це можливо наряд який там додатково щось хоче ввечері собі вночі поїсти. А у нас на території Ужгородський РТЦК і Закарпатський РТЦК знаходиться на одній території. У нас дуже чудові умови харчування. У нас нова сучасна їдальня побудована.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Там, в Ужгородському ТЦК?

БОВКУНЕНКО О.А. Да, ми знаходимось на одній території.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ми, в смисле, обласне і...

БОВКУНЕНКО О.А. Обласний ТЦК і Ужгородський ТЦК ми знаходимось на одній території.

ГОНЧАРЕНКО О.О. І там же оці люди були.

БОВКУНЕНКО О.А. В будівлях, які не належать фонду Міністерству оборони. Будівлі належать обласній військовій адміністрації.

ГОНЧАРЕНКО О.О. І там же знаходиться цей спортзал, в якому це все відбувалось?

БОВКУНЕНКО О.А. Ні, спортзал позаду трохи знаходиться.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ну, ви знаєте приміщення, про яке іде мова.

БОВКУНЕНКО О.А. За будівлею Ужгородського РТЦК.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви знаєте приміщення, про яке іде мова?

ЯЦИК Ю.Г. Да. Тобто там все нормально з харчуванням, не було ніяких проблем.

БОВКУНЕНКО О.А. Не було ніяких проблем.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ніяких проблем.

ЯЦИК Ю.Г. А Ужгородський підпорядковується обласному Закарпатському?

БОВКУНЕНКО О.А. Так, тому що Закарпатський обласний ТЦК являється головним управлінням для всіх РТЦК та відповідних відділів, куди вони входять.

ЯЦИК Ю.Г. Чому ви тоді відхрещуєтесь, кажете, тож Ужгородський?

БОВКУНЕНКО О.А. Бо вони були в приміщенні Ужгородського. Розумієте?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ну, це ми зрозуміли,

БОВКУНЕНКО О.А. Ужгородського РТЦК. По збірному пункті Ужгородського РТЦК. А у нас є обласний збірний пункт окремо.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ми розуміємо, на збірному пункті Ужгородського РТЦК оце все неправда. Там було організоване харчування. Туалет не один і не один душ.

БОВКУНЕНКО О.А. Ні, один душ, один туалет.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Один душ, один туалет. Знаходились 40-60 людей.

БОВКУНЕНКО О.А. Ні, там стільки не знаходилось. Там менше знаходились.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Скільки знаходилось, 20, 30, можете назвати число?

БОВКУНЕНКО О.А. Ну, десь близько 20.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Близько 20 людей. Достатня кількість кружок, тарілок, всього?

БОВКУНЕНКО О.А. На момент перевірки там не було стільки кружок, тарілок. Було як ви зачитали.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Три кружки та вісім тарілок.

БОВКУНЕНКО О.А. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Їх винесли перед цим інші?

БОВКУНЕНКО О.А. Їх стільки там і було.

ГОНЧАРЕНКО О.О. На 20 людей три кружки і вісім тарілок, нормально?

БОВКУНЕНКО О.А. Люди у нас харчуються в їдальні. Там у них не було обладнано місця.

ГОНЧАРЕНКО О.О. То тоді звідси виводять в їдальню похарчуватись?

БОВКУНЕНКО О.А. Да.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Кожен день?

БОВКУНЕНКО О.А. Да. Водять, да, на сніданок, обід і вечерю.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ну так тут же кажуть, що по колу, да, ця їдальня прямо поруч?

БОВКУНЕНКО О.А. Так да.

ГОНЧАРЕНКО О.О. І люди там не знаходились по 10-20 днів, такого не було?

БОВКУНЕНКО О.А. Ну цей випадок мені не відомий особисто?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви проводили якусь, ну окей, от з'явилась ця інформація, ви проводили службову перевірку, ви зайшли, це ж поруч з вами, подивитися, а що відбувається в районному ТЦК.

БОВКУНЕНКО О.А. Службове розслідування по даному факту проводить комісія Оперативного командування «Захід».

ГОНЧАРЕНКО О.О. Проводить зараз?

БОВКУНЕНКО О.А. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи вона допитувала вас?

БОВКУНЕНКО О.А. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. І ви дали які свідчення службовій цій комісії? Ну що вам відомо по...

БОВКУНЕНКО О.А. ...*(Не чути)* я пояснення написав.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Пояснення, да, які?

БОВКУНЕНКО О.А. Пояснення відібрали з мене і все. Я не пам'ятаю вже запитання, які там.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви знаєте пана Крючкова, ви сказали, представника Уповноваженого Верховної Ради з прав людини в Закарпатській області. Він свідомо оббріхує ТЦК?

БОВКУНЕНКО О.А. Та ні, я не скажу, що він оббріхує, він те, що побачив, те й сказав.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ну він каже, що там люди знаходилися до 50 днів, так це правда, чи ні?

БОВКУНЕНКО О.А. Ну мені не відомо такий факт. Ну я не можу стверджувати, чи правда, чи не правда. Я з цією людиною не спілкувався, яка там стверджує, що 50 суток.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А взагалі такі факти є, що люди утримуються в РТЦК і в будь-яких, на Закарпатті, там...

БОВКУНЕНКО О.А. Олексій Олексійович, ви можете в любий збірний пункт заїхати по Україні і зайти отам от де знаходяться люди на збірному пункті, і сказати, які у вас проблеми? І вони як оточують вас і в кожного, ой а я не цей, а мене нельзя, а мені ще то, а я не зробив...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Я не про це питаю. Я питаю скільки днів вони там знаходяться? Бо справа в тому, що по...

БОВКУНЕНКО О.А. Мені не відомо.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Вам відомо?

БОВКУНЕНКО О.А. Мені про це ніхто не доповідав, що там хтось знаходиться 50 діб.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Вам відомо, що по Конституції і законодавству України взагалі не можуть військовослужбовці утримувати громадян України? Цю функцію заборонено напряму. Вам відомо це?

БОВКУНЕНКО О.А. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це виконується, це законодавство?

БОВКУНЕНКО О.А. Ну а якщо вони були призвані і очікують відправки, то де вони, на вулиці мають бути, чи на збірному?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Очікують по скільки, по 10-20 днів очікують відправки? 30, 50?

БОВКУНЕНКО О.А. Це навряд, по 10-20 днів.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ну так я вас про це і питаю.

БОВКУНЕНКО О.А. На другий-третій день, ну коли у нас працюють рекрутингові групи, на місці у нас коли вони працюють, прибувають з військових частин і відбирають зразу на місці військовозобов'язаних, то вони, по одному щоб не возити їх до начальників підрозділів своїх чи кудись там до військової частини, то вони накопичують. Там відібрали 10 чоловіків – повезли, а це може, цей відбір бути від доби до трьох діб, до п'яти, і ці люди накопичуються, а потім вони в автобус їх і відправляють до своєї військової частини. Їм же треба десь перебувати, а вони по факту призвані вже і являються військовослужбовцями.

ЯЦИК Ю.Г. А як ви можете прокоментувати те, що вчора Ужгородський міськрайонний суд визнав керівника Ужгородського РТЦК винним у перешкоджанні діяльності представникам омбудсмена? І саме тут встановив факт блокування з метою приховування кричущих порушень, незаконного утримання людей, застосування металевих кайданок та інших дій, які мають ознаки нелюдського поводження. Це вже не ми сказали, не ви, – це Ужгородський суд.

БОВКУНЕНКО О.А. Так, штрафував начальник Ужгородського РТЦК за перешкоджання допуску представника омбудсмена з правових дій.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Він ще працює, цей начальник?

БОВКУНЕНКО О.А. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви поставили питання про його звільнення або відсторонення?

БОВКУНЕНКО О.А. Ми не можемо у військовий час когось звільнити, під час військового стану.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Переміщення.

БОВКУНЕНКО О.А. Так, він буде переміщатися до бойової частини. Він з бойової частини прибув до нас, просто з Десантно-штурмових військ. Він сам виявив бажання, виявив бажання, по крайній мірі він мені про це говорив особисто, що збирається, хоче йти до бойової частини.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Так він пішов чи хоче?

БОВКУНЕНКО О.А. Ні, він ще не пішов. Його визвали на навчання в Київ.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Я думаю, що він має піти.

БОВКУНЕНКО О.А. Піде.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Добре.

Скажіть, будь ласка, скільки, починаючи з 22-го року, чи були у вас випадки смертей на Закарпатті в приміщеннях ТЦК людей?

БОВКУНЕНКО О.А. Не пам'ятаю таких випадків. Військовослужбовці – да, помирали від серцевої недостатності, військовослужбовці ТЦК.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Військовозобов'язані або призвані, мобілізовані – ні?

БОВКУНЕНКО О.А. Призвані. Як правило, завжди надається перша медична допомога, перша медична допомога, і зазвичай швидко всі реагують. У нас там цілодобово чергує представник медичної служби і визивається швидка допомога, і зазвичай всіх доставляють у лікарню.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Нам треба...

ЯЦИК Ю.Г. Йосип Шебештень, здається. Да, Йосип Шебештень Закарпатська область, де родичі зазначали, що після прибуття в РТЦК, Закарпатське ТЦК, чоловік зазнав побиття, жорстокого поводження і згодом повідомили про його смерть. Йосип...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Шебештень.

ЯЦИК Ю.Г. Шебештень, вибачте. 2024-й рік.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Поки пан підполковник дивиться документи, будь ласка, я звертаюся до секретаріату ТСК, нам треба зробити запит на результати службової перевірки, яка здійснюється командуванням «Захід». Правильно?

БОВКУНЕНКО О.А. Да.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Оперативним командуванням «Захід».

БОВКУНЕНКО О.А. По цьому факту.

ГОНЧАРЕНКО О.О. По цьому факту, по Ужгородському ТЦК нам потрібні результати перевірки.

БОВКУНЕНКО О.А. До речі, хочу зазначити, що 21.04 Лубінець на своєму брифінгу з приводу ТЦК назвав Закарпаття, Львів, Миколаїв, Одесу...

ГОНЧАРЕНКО О.О. І Черкаси.

ЯЦИК Ю.Г. ...і Черкаси, да, найбільш проблемними. Можете прокоментувати що саме малося на увазі, оскільки простори інтернету майоріють різноманітними фактами зловживань, в тому числі, можливо, ви поясните? 01.03.2026 року начальник Іршавського ТЦК Травовий з автоматом приїхав на місце ремонту моста, щоб мобілізувати робітників. Після того як вони викликали поліцію, втік і для уникнення перевірки ліг у лікарню.

БОВКУНЕНКО О.А. Дозвольте, хвилиночку, я по передньому питанню, що проводиться службове розслідування по цьому факту, Уповноваженому з прав людини. Оперативним командуванням «Захід» від 09.04.2026-го наказом номер 255.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Наказом номер 255. Дякую за інформацію, вона нам знадобиться. Шебештеня.

БОВКУНЕНКО О.А. Стосовно підполковника Травова. Наскільки мені відомо, з автоматом він туди не приїжджав. Наскільки мені відомо, він проїжджав через міст у вечірній час, коли працювали працівники, він зупинився у них спитав, чи вони не перебувають в розшуку чи это самое.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Він був у супроводі поліції? Він здійснював заходи оповіщення в цей момент чи просто проїжджав міст?

БОВКУНЕНКО О.А. Він просто проїжджав.

ГОНЧАРЕНКО О.О. І просто їх спитав. То він всіх, кого бачить, всіх питає.

БОВКУНЕНКО О.А. Зупинився і спитав.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Просто так. Просто їхав через міст, побачив людей і каже: ви в розшуку?

БОВКУНЕНКО О.А. У них виникла... Ну, так він начальник відділу був, виконував обов'язки...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Начальник відділу, але це не відмінняє того, що є певна форма, є оповіщення, наказ про вихід, є супровід Національної поліції.

БОВКУНЕНКО О.А. Він як начальник, він може здійснювати оповіщення як начальник.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Сам особисто, так.

БОВКУНЕНКО О.А. Сам особисто.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Сам особисто. Тобто він...

БОВКУНЕНКО О.А. У нас відповідні є погодження і посвідчення, що...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви тільки що нам наговорили, що ви не робите це без поліції, тільки що. А зараз...

БОВКУНЕНКО О.А. Ну, без поліції ми... Ні, ну, без поліції ми це не робимо в обов'язковому порядку.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Так він був з поліцією? Через міст він їхав з поліцією?

БОВКУНЕНКО О.А. Ні, він через міст їхав сам. Запитав їх чи жартував. Вони щось посварилися з ними, і він тут навіть...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дивно.

БОВКУНЕНКО О.А. Він туди відправив поліцію з військовослужбовцями, які з'ясували, що ті працівники були заброньовані і все.

ЯЦИК Ю.Г. А він заходи оповіщення яким чином здійснював? Він їм повістки вручав про необхідність явки до ТЦК?

БОВКУНЕНКО О.А. Ні, він їм не вручав повістки.

ЯЦИК Ю.Г. А як?

БОВКУНЕНКО О.А. Я тільки що сказав: зупинився, перепитав, посварилися і поїхав. Видать, поставив задачу, повідомив поліцію, поліція взяла військовослужбовців Іршавського відділу, і вони виїхали туди, де ці робочі працювали, з'ясувати їхні військово-облікові документи. З'ясували, що вони всі заброньовані і все.

ЯЦИК Ю.Г. А скажіть, чи перебував він на лікарняному з 01.03?

БОВКУНЕНКО О.А. Перебував, да.

ЯЦИК Ю.Г. А чого? Перенервував?

БОВКУНЕНКО О.А. Він хворий на цукровий діабет, має групу інвалідності.

ЯЦИК Ю.Г. Зрозуміло.

БОВКУНЕНКО О.А. Можливо, перенервував, цукор піднявся.

ГОНЧАРЕНКО О.О. В цей час він ще був на лікарняному, да, в момент, коли він вирішив поцікавитись?

БОВКУНЕНКО О.А. Ні, в той час він не був на лікарняному.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А, після цього пішов на лікарняний. Я зрозумів.

БОВКУНЕНКО О.А. Наскільки мені відомо, що після того на нього прийшов наказ на переміщення в іншу частину.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Бойову?

БОВКУНЕНКО О.А. Він інвалід. Тилового забезпечення.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Вже відбулося переміщення?

БОВКУНЕНКО О.А. Ще ні. Він тільки з лікарняного вийшов і буде...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Давайте підведемо підсумки по Ужгородському ТЦК. Значить, і де були зафіксовані Уповноваженим Верховної Ради з прав людини, точніше, його представником на Закарпатті Андрієм Крючковим кричущі порушення прав людини в Ужгородському РТЦК, включно з утриманням людей аж до 50 днів, нелюдські умови: три кружки, тарілки, один туалет, все це в спортзалі. Внаслідок... в результаті всього цього йому ще чинили опір щодо його перевірки. Ужгородський суд визнав дії начальника протиправними, Ужгородського ТЦК, призначав йому навіть штраф за перешкоджання Уповноваженому. І зараз іде службова перевірка Оперативного командування «Захід».

Я дуже сподіваюся, що ви проведете особисту перевірку там і таких фактів ми більше чути не будемо,

БОВКУНЕНКО О.А. Ми вже орендуємо, зараз заключаємо договір з іншим... інше приміщення.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто ви міняєте приміщення після цього?

БОВКУНЕНКО О.А. Міняємо і будемо говорити, зі стократно покращеними умовами.

ГОНЧАРЕНКО О.О. В стократно...

БОВКУНЕНКО О.А. Тому що ми не можемо там той спортзал не покрасити, не підбілити, нічого не можемо зробити.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Скажіть, а от, на вашу думку, чому це мав... скільки використовувався цей спортзал, з самого початку повномасштабного вторгнення?

БОВКУНЕНКО О.А. Ні.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ну, хорошо. Місяць, два місяці, пів року, рік?

БОВКУНЕНКО О.А. Десь з 2024.

ГОНЧАРЕНКО О.О. З 2024 року, тобто десь півтора року, два роки, плюс-мінус?

БОВКУНЕНКО О.А. Приблизно.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи потрібен був Уповноважений з прав людини для того, щоб ви побачили, що цей спортзал не дуже відповідає людським умовам утримання людей, щоби прийняти рішення про інше приміщення?

БОВКУНЕНКО О.А. Чому не відповідає? Я вважаю, що відповідає.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А чого ж ви тоді міняєте його зараз?

БОВКУНЕНКО О.А. Бо хочемо ще краще зробити.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А був добрий, стане ще краще.

Так, ідем, побиття...

ЯЦИК Ю.Г. Про інше, да?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Да, інший кейс.

А можна я тут сейчас один кейс? Якраз потім передам слово.

Побиття ветерана з інвалідністю, 26 червня 2025 року стало відомо, що працівники ТЦК в Ужгороді принижували ветерана війни Олександра Усенка, який має II групу інвалідності. Повідомляється, що його вдарили по голові, а також принижували словами: де купив інвалідність?

Згодом ТЦК на своїй сторінці в фейсбук опублікувало заяву з офіційним вибаченням. Щодо військовослужбовців, дії яких стали причиною конфліктної ситуації, ініційовано службові заходи реагування відповідно до встановленого порядку – додали в ТЦК.

Сам Олександр Усенко згодом теж прокоментував скандал, він закликав працівників ТЦК не вводити людей в оману. Усенко стверджує, що жоден з тих представників ТЦК, хто був причетний до його приниження, не перепросив і не визнав своєї провини.

Ви щось знаєте про цю історію?

БОВКУНЕНКО О.А. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Розкажіть, будь ласка.

БОВКУНЕНКО О.А. Під час дії оповіщення військовослужбовцями Ужгородського РТЦК був відповідно зупинений ветеран, між ними виникла словісна перепалка і військовослужбовець, солдат Хаджаєв Дмитро Володимировим будемо говорити не вдарив його там чи фізично щось, а вдарив його по козирку бейсика. По козирку бейсика вдарив.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Бейсика?

БОВКУНЕНКО О.А. Кепки такої.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А, бейсболки.

БОВКУНЕНКО О.А. Ну да, бейсика з козирком, по козирку його так.
Після того вони вибачилися перед ним, це даже...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Він говорить не вибачались.

БОВКУНЕНКО О.А. Да я даже якесь відео навіть бачив.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Вибачив?

БОВКУНЕНКО О.А. Його запрошували... Да, його запрошували, а після того пана Хаджаєва перевели до військової частини А 5006, бойової військової частини.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи проводили ви службову перевірку по цьому факту?

БОВКУНЕНКО О.А. Достовірно не можу відповісти.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Як ви...

БОВКУНЕНКО О.А. Стільки багато службових перевірок, службових розслідувань, що я просто по пам'яті не пам'ятаю, чи проводили, чи ні.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А у вас багато службових розслідувань?

БОВКУНЕНКО О.А. Я особисто можу...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ні, кажу, ви багато проводите?

БОВКУНЕНКО О.А. Багато проводимо, дуже багато. Я особисто можу в місяць три-чотири проводити по різноманітних фактах.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи є інші факти таких конфліктів з ветеранами війни, учасниками бойових дій?

БОВКУНЕНКО О.А. Більше я наразі не чув.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Добре.

БОВКУНЕНКО О.А. Ми нормально співпрацюємо з ветеранськими організаціями, по максимуму намагаємося їм надавати всебічну допомогу, супровід так само, яка стосується територіальних центрів комплексування та соціальної підтримки.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Підведемо підсумки цього кейсу. І так, військовослужбовці ТЦК, конкретно солдат Хаджаєв дав по бейсику, по кепці ветерану, інваліду війни Олександр Усенку і казав йому: «Де купив інвалідність?» Потім вибачились в фейсбуці і, наскільки вам відомо, вибачились особисто перед ним.

БОВКУНЕНКО О.А. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. І Хаджаєв, солдат, переведений в бойову частину.

БОВКУНЕНКО О.А. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Наступний кейс – ігнорування відстрочки. 14 жовтня 24-го року з'явилась інформація, що в Ужгороді співробітники ТЦК та СП затримали чоловіка, в якого є відстрочка по догляду за дружиною з інвалідністю, про це Суспільному повідомила дружина Надія Коштура. Вона повідомила, що наступного дня після затримання її чоловіка так і не відпустили, натомість направили проходити ВЛК. «Я та ще кілька жінок викликали поліцію та написали заяву. В ТЦК мені сказали, що чоловіка відправили в навчальний центр, незважаючи на те, що в нього гепатит С». За її словами, чоловік був військовослужбовцем, однак його звільнили по догляду за нею у зв'язку з її інвалідністю.

Ви знаєте щось про цю ситуацію? Де знаходиться пан Коштура зараз?

БОВКУНЕНКО О.А. Пан Коштура, наскільки мені відомо, він повернутий і...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Повернутий дружині?

БОВКУНЕНКО О.А. Да.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Нащо його направляли на ВЛК? В нього документи, він вже служив, звільнився. В чому була мета цього?

БОВКУНЕНКО О.А. Тому що в нього не були оформлені належним чином документи.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Які?

БОВКУНЕНКО О.А. По догляду за дружиною.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Так його звільнили по догляду. Як же могли його звільнити з військової служби, якщо в нього не були оформлені...

БОВКУНЕНКО О.А. Зібрав відповідний пакет документів, подав на розгляд командування, і згідно статті 26 Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу» відповідно до визначеного пункту був звільнений.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ні, так його спочатку звільнили, а потім ще раз мобілізували, наскільки я розумію, а тепер знову повернули.

БОВКУНЕНКО О.А. Мені невідомо

ГОНЧАРЕНКО О.О. Невідомо.

Чи бачите ви тут підставу для службової перевірки, чи ви проводили її?
Коштура, жовтень 2024 року.

БОВКУНЕНКО О.А. Я не пам'ятаю чи ми по такому факту проводили службову перевірку.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Зрозуміло. Людина в комі після ТЦК. 23 травня 2025 року ЗМІ оприлюднило інформацію, що в Ужгороді чоловік Василь Гаврош потрапив до реанімації після затримання працівниками ТЦК.

17 травня в Ужгороді працівники ТЦК затримали Василя Гавроша на вулиці. За інформацією ЗМІ чоловік, який страждає на рідкісне захворювання – хворобу Рейно, прийшов медкомісію ТЦК, проте того ж вечора його доставили до лікарні з серйозними травмами забій лобової частини головного мозку, крововилив, синці на животі та плечі, а також сліди від ударів.

Чи ви знаєте про ситуацію по Василю Гаврошу? Рік тому травень 2025 року.

БОВКУНЕНКО О.А. Так, я про таку ситуацію чув.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Розкажіть, будь ласка.

БОВКУНЕНКО О.А. Травень 2025 року.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Так.

БОВКУНЕНКО О.А. Травень 2025 року. Це та ситуація скоріш за все, що був доставлений чоловік от і під час очікування військово-лікарської комісії чи що він впав і вдарився об плитку. Я навіть бачив відео...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Бачили відео?

БОВКУНЕНКО О.А. З камер спостереження.

ГОНЧАРЕНКО О.А. Як він падає й ударяється.

БОВКУНЕНКО О.А. Да, сторонні особи ніхто йому не допомагав в цьому. Ну, чи людина перенервувала, чи, можливо, в нього був епілептичний напад, незрозуміло деякі люди не знають самі мають вони епілептичні приступи чи не мають. Впав це реально було, це було знято з відеокамер, тому що прибували слідчі органи, розбиралися в цьому питанні.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто була кримінальна справа.

БОВКУНЕНКО О.А. Я не пам'ятаю чи була кримінальна справа причому її порушувати, якщо...

ГОНЧАРЕНКО О.О. А слідчі органи...

БОВКУНЕНКО О.А. Викликали, щоб не було претензій. Була надана зразу перша медична допомога, викликана швидка і він був швидко доставлений в лікарню. Теж такі випадки бувають, був такий випадок, я не знаю, може просто не скаржилися, що я особисто бачив, от я якраз у пізній час курих, дивлюся, на третьому поверсі вилазить, звисає. Я йому кричу: не роби цього!

ГОНЧАРЕНКО О.О. Вилазить, це військовозобов'язаний?

БОВКУНЕНКО О.А. Да. Через вікно переліз. Кажу: не роби цього, то ж поламаєшся. Третій поверх досить такий великий, не такий як хрущовки там. І все рівно пригає.

ГОНЧАРЕНКО О.О. І чим це закінчилось?

БОВКУНЕНКО О.А. Закінчилось тим, що швидка приїхала, забрала його, не вбився, слава богу, переламав дві ноги.

ГОНЧАРЕНКО О.О. І що далі з ним?

БОВКУНЕНКО О.А. Забрали його в лікарню та і все. Дали нам довідку, що вони його забрали.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Таким чином, можемо підвести підсумки, що в Ужгороді Василь Гаврош був доставлений до ТЦК. У ТЦК за вашими словами впав, вдарився об плитку...

БОВКУНЕНКО О.А. Ніхто його не бив, все це було зафіксовано на камери спостереження, які розташовані...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Отримав забій лобової частини головного мозку, крововилив, синці і був далі госпіталізований.

БОВКУНЕНКО О.А. Так, був госпіталізований.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Так, значить, маніпуляція з реєстрами.

25 лютого 2026 року Служба безпеки спільно з Нацполком нейтралізували нову схему ухилянь від мобілізації, яка діяла на Закарпатті. В результаті комплексних заходів викритий начальник одного з районних ТЦК та СП, який незаконно знімав із розшуку військовозобов'язаних, що втекли за кордон. СБУ встановило, що районний воєнком особисто вносив недостовірні дані до відповідного електронного реєстру. Задokumentували п'ять таких фактів. Що можете розповісти про це?

БОВКУНЕНКО О.А. Це питання ми вже обговорювали.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це те, що ми на початку...

БОВКУНЕНКО О.А. По полковнику Вихристюку.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Нагадайте, де він зараз полковник Вихристюк?

БОВКУНЕНКО О.А. У резервному батальйоні на Рівненському полігоні.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто не в СІЗО. В СІЗО він був? Він же був затриманий?

БОВКУНЕНКО О.А. Він був, був обраний запобіжний захід, внесли заставу 260 з чимось тисяч, тому що на нього наказ на переміщення ще був до затримання. Наказ на переміщення його в батальйон резерву ще був, прийшов за 3 дні до затримання. Він здавав посаду, але до нього прибули з підозрою Нацпол Хуста і Служба безпеки України, зачитали йому підозру, потім викликали його через пару днів на суд. І суд обрав йому запобіжний захід – заставу в 260 тисяч, чи 261 з чимось, чи 266. Да?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Так.

БОВКУНЕНКО О.А. Ну десь так. Про що була внесена застава, він вийшов під заставу, доздав посаду, отримав припис і вибув на інше місце служби.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто полковник Вихристюк очільник Хустського, да?

БОВКУНЕНКО О.А. Да, начальник Хустського РТЦК.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Хустського РТЦК був затриманий Службою безпеки з Нацполком, тому що вони його підозрюють в новій схемі ухиляння від мобілізації.

БОВКУНЕНКО О.А. Ну він не був зразу затриманий, я ж вам кажу, що вони йому підозру вручили, щось там пошукали у нього в кабінеті, я не знаю, там ніби там толком нічого і не вилучили, і все. Бо що там вилучати, якщо це дія зроблена в електронній? В електронній системі «Оберіг».

ГОНЧАРЕНКО О.О. Понятно.

БОВКУНЕНКО О.А. А потім його через 2 дні викликали на суд в Ужгород і Ужгородський міськрайонний суд обрав йому запобіжний захід.

ГОНЧАРЕНКО О.О. В 266 тисяч гривень.

БОВКУНЕНКО О.А. І вже з зали суду він попав відповідно до ІТТ через СІЗО і під заставу був відпущений.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Під заставу вийшов і далі, і переведений?

БОВКУНЕНКО О.А. Да, здав посаду і переведений на інше місце служби.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Здав посаду і перейшов в резервний батальйон.

СБУ стверджує, що встановлено було 5 таких фактів, заставав 6 тисяч доларів. Ми розуміємо, що зняти з розшуку – це одного такого факту йому було би достатньо, щоби внести цю заставу. Що він і зробив і відбув на Рівненський полігон.

Значить викрадення людини. В січні 2024 року на Закарпатті спалахнув скандал, народний депутат Георгій Мазурашу заявив, що на блокпості силоміць забрали водія з Дніпра, який їхав з дружиною та дитиною і доставили до Хустського ТЦК.

Дружина чоловіка спочатку записала відео про застосування сили, однак згодом заявила, що перебувала в емоційному стресі і заперечила насильство. В соцмережах припустили, що на неї могли тиснути.

За словами Мазурашу, після розголосу керівник Хустського ТЦК... Це на той момент теж був Вихристюк?

БОВКУНЕНКО О.А. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Вибачився перед родиною, чоловіка повернули з полігону на Рівненщині до Хуста, виписали повістку за місцем проживання і відпустили.

Чи ви знаєте щось про цей випадок?

БОВКУНЕНКО О.А. Ну таких випадків може бути багато. Але я, ну... У 24-му році було?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Січень 24-го.

БОВКУНЕНКО О.А. Ні, мені невідомо. Я ще тоді не був на цій посаді, не обіймав цю посаду.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Добре. А скажіть, будь ласка, скільки всього працівників в обласному ТЦК Закарпаття?

БОВКУНЕНКО О.А. Не буду говорити, якщо у нас засідання відкрите?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Відкрите, да.

БОВКУНЕНКО О.А. Я не можу розголошувати, тому що інформація являється ДСК.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Добре. ДСК.

БОВКУНЕНКО О.А. Можу вам так сказати, що укомплектовані ми на 85 відсотків.

ГОНЧАРЕНКО О.О. На 85 відсотків. Який відсоток з тих, хто служить є учасниками бойових дій, хто безпосередньо був на нулі, служив і далі був переведений?

БОВКУНЕНКО О.А. Учасниками бойових дій у нас з тих відсотків є 307 чоловік.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Який приблизно це складає відсоток? Приблизно, плюс-мінус.

БОВКУНЕНКО О.А. Це приблизно буде складати 35 відсотків.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Десь 35 відсотків з вашої загальної кількості районного ТЦК та СП. Чи обладнанні ви бодикамерами?

БОВКУНЕНКО О.А. Але у нас, я, Олексій Олексійович, хочу зауважити, що у нас військова установа, і у нас з цієї чисельності особового складу у нас же є працівники ЗСУ, які складають практично теж відсотків 35 від цього особового складу. То єсть вони не залучаються у нас не на оповіщення, не на що. Це держслужбовці, там спеціалісти, головні спеціалісти, які виконують *(Нерозбірливо)* функціоналу там.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ну, якщо їх відняти, то виходить, грубо кажучи, з тих, військовослужбовці, половина.

БОВКУНЕНКО О.А. Майже.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ну так, приблизно. Майже половина. І так зрозуміло. Про бодикамери. Чи обладнані бодикамерами, чи всі...

БОВКУНЕНКО О.А. Так, у нас всі забезпечені бодикамерами. В наявності у нас їх є 136 штук, що перевищує навіть. Тому що у нас сумісно з Національною поліцією по області працює десь щодня близько 60 груп оповіщення. Із них на стаціонарних постах десь 12 груп оповіщення.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Немає випадків, що вони не працюють ці бодикамери?

БОВКУНЕНКО О.А. Працюють. Я їздив сам по області перевіряв, все з дотриманням, у військовій формі. Відповідно звернення ще в рожевих жилеточках з камерою. Відповідно акумулятор тримає там до восьми годин.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Вони використовують рожевий жилет?

БОВКУНЕНКО О.А. Ну так це стаціонарний просто в основному, який десь... є стаціонарні просто, сумісні навіть з прикордонниками, з поліцією там, де, взяти Тячів, наприклад, Хустщина, Рахівщина, там уже їм же по дорозі і кордону, там вже йде попід дорогою.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Понятно.

БОВКУНЕНКО О.А. І там вже дивишся, Тиса зразу, тому там прикордоння, прикордонна зона там. Сумісно несуть службу, перевіряють,

проводилися відповідні заняття щодо поведінки толерантності відносно громадян. Сам їздив, дивився, як вони звертаються.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Балаклави використовують групи оповіщення?

БОВКУНЕНКО О.А. Ні, балаклави заборонено використовувати.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Шарф-труба у вигляді балаклави використовується?

БОВКУНЕНКО О.А. Шарф-труба, вона не може бути балаклагою.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Я теж так вважаю, але...

БОВКУНЕНКО О.А. Це просто шарф-труба.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Просто його можна так натягнути, шарф-трубу, що не видно обличчя.

БОВКУНЕНКО О.А. Маєте на увазі, отак?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Да.

БОВКУНЕНКО О.А. Ну, навряд чи, я думаю.

ГОНЧАРЕНКО О.О. У вас такого немає?

БОВКУНЕНКО О.А. Хто ж їх буде літом використовувати?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Я не знаю, я сам дивуюсь. Ну, дай бог, щоб цього у вас не було.

14 березня 26-го року місцевий мешканець Анатолій Рябінін, офіційний опікун своєї матері, жінка має ампутацію ноги, чоловік був затриманий, доставлений. Його, за словам журналістів місцевих, чоловіка переміщують між різними військкоматами. Сам Анатолій Рябінін заявляв про тиск, і на момент публікації тоді 14 березня чоловіка не відпускали... *(Нерозбірливо)*. Чи знаєте ви про цей випадок? Анатолій Рябінін, Мукачеве, березень цього року.

БОВКУНЕНКО О.А. Так, мені відомо.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Розкажіть, будь ласка.

БОВКУНЕНКО О.А. Мені відомо, що даний громадянин під час проходження ВЛК втік.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це після 9 днів втік? Після... цієї ситуації, чи до неї втік?

БОВКУНЕНКО О.А. Ні, там на момент, на момент, коли він був доставлений, я так розумію, в Мукачівський РТЦК, він не мав права на відстрочку по догляду за матір'ю.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Не мав.

БОВКУНЕНКО О.А. І не подавав документи.

ГОЧАРЕНКО О.О. Так.

БОВКУНЕНКО О.А. Якби він подав документи, то згідно 560 Постанови Кабінету Міністрів від 2024 року, якщо він уже подав документи, то ми його не маємо права призивати.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Так, а що ж далі чим все це завершилось?

БОВКУНЕНКО О.А. Так його... Чим завершилось? Відправили його під повістку і дали час йому зібрати і подати документи, да, і все.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто, а от це те, що...

БОВКУНЕНКО О.А. Він на ВЛК...

ГОНЧАРЕНКО О.О. ... перевозили його у військкомат...

БОВКУНЕНКО О.А. Він на ВЛК якби там зібрав біля себе людей, оце ж ВЛК в громадянській лікарні проходить. Зібрав біля себе людей почав розказувати, що його незаконно затримали в нього мати інвалід, третє і десяте, люди за нього заступилися і все.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто дев'ять днів його нікуди не возили.

БОВКУНЕНКО О.А. Я на це питання не можу відповісти, мені про це невідомо. Я знаю, що під повістку він пішов і мав би до цих пір оформити відстрочку. Але ж у нас теж законодавство так прописано цікаво. Якщо в нього є інші однорідні члени сім'ї, то йому вже відстрочку не положено. Ні рішення суду не було.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Він мобілізований чи не мобілізований зараз?

БОВКУНЕНКО О.А. Ні, він не мобілізований.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Значить, йому положена відстрочка.

БОВКУНЕНКО О.А. Ну зібрав документи, подав на відстрочку. Чи він її оформив до цих пір чи ні, мені це не відомо.

ГОЧАРЕНКО О,О. Таким чином говоримо ...*(Не чути)* він офіційний опікун у матері. Мати не має...

БОВКУНЕНКО О.А. Не було при ньому жодних документів на момент доставки його...

ГОНЧАРЕНКО О.А. А те, що він стверджує, що на нього чинився тиск чи ви щось знаєте про це?

БОВКУНЕНКО О.А. Ні. Який тиск, вроді чого тиск може там чинитися?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ніколи не буває такого, щоб чинився тиск. В принципі ви не знаєте такі випадки, щоб десь чинився тиск військовослужбовцями ТЦК.

БОВКУНЕНКО О.А. Ну, як той тиск має виглядати.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Має виглядати дуже по-різному. В Одесі, наприклад, знайшли в них кастети і біти. Ви знаєте в Одесі затримали нещодавно...

БОВКУНЕНКО О.А. В новинах дивився, да.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Кастети, біти.

БОВКУНЕНКО О.А. Ні-ні у нас такого немає.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тиск може бути по різному. Можна по бейсіку давати це теж тиск.

БОВКУНЕНКО О.А. Ні це теж буде, це моральне приниження, це не тиск. У нас такого немає ні бит, ні кастетів, ні зброї.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Пані Юлія, ви хотіли щось додати.

ЯЦИК Ю.Г. Да, хотіла запитати ще про кілька фактів.

Перший факт – це мобілізація студента, який мав відстрочку, який навчався на денній формі навчання, мобілізація відбулася у 2025 році, а 13 лютого 2026 року Закарпатський окружний адміністративний суд задовольнив його адміністративний позов до терцентру комплектування і зазначив, що мобілізація була здійснена незаконно, що фактично за даними Резерв+ він мав підстави для відстрочки, ця відстрочка була внесена в систему Резерв, що мобілізували його незаконно. Як можете пояснити такі дії військовослужбовців РТЦК навіщо цього військовозобов'язаного, який мав всі підстави для відстрочки мобілізували? Це паличкова система така?

БОВКУНЕНКО О.А. Це кажете, коли було?

ЯЦИК Ю.Г. 2025 рік, у 2026 суд визнав його... 1 вересня 2025 року. Виданий наказ про призов позивача 2000 року народження, він мав право на відстрочку у зв'язку з тим, що перебував на навчанні на денній формі навчання і мав підстави для відстрочки.

БОВКУНЕНКО О.А. Де він навчався в Ужгороді? Я щось ...

ЯЦИК Ю.Г. В чому питання, де він навчався, у нього була відстрочка, відстрочка в Резерві зазначена була, підстав для мобілізації не було.

БОВКУНЕНКО О.А. Дивіться, у нас такий був східнослов'янський університет в Ужгороді. Там теж багато навчалося, на виході позбавили його ліцензії...

ЯЦИК Ю.Г. Кременецька обласна педагогічна академії імені Тараса Шевченка.

БОВКУНЕНКО О.А. На денній формі він навчався?

ЯЦИК Ю.Г. Денна форма.

БОВКУНЕНКО О.А. А що він в Ужгороді робив? Чи на Закарпатті?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Якщо він навчається на денній формі, то він не може з Кременця поїхати в Ужгород?

БОВКУНЕНКО О.А. Тараса Шевченка, це в Києві, правильно...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Кременець. Яка різниця, в Києві він вчився, не треба ...

БОВКУНЕНКО О.А. На денній формі навчається, то має навчатися, а не їздити.

ЯЦИК Ю.Г. 1 березня 2025 року ви його мобілізували, може він їхав на навчання.

БОВКУНЕНКО О.А. Недавно був такий студент...

ЯЦИК Ю.Г. Це вам вирішувати, чи комусь іншому, як він навчається?

БОВКУНЕНКО О.А. Ні, це вирішується законом встановлюється, це ПОНЯТНО.

ЯЦИК Ю.Г. Скажіть, будь ласка, хто поніс відповідальність за незаконну мобілізацію цього студента? Хто конкретно, який посадовець військовослужбовець Закарпатського РТЦК поніс відповідальність за незаконну мобілізацію, яка встановлена не нами з вами, а рішенням суду знову-таки, як і перешкодження омбудсмену.

БОВКУНЕНКО О.А. Я не можу вам зараз відповісти, бо це для мене треба перевірити цей факт.

ЯЦИК Ю.Г. Тобто про притягнення до відповідальності за незаконну мобілізацію...

БОВКУНЕНКО О.А. Якщо нічого не проводилося, то я вас попрошу, направте, нам, будь ласка, листа по цьому факту, і ми проведемо, обов'язково притягнемо до дисциплінарної відповідальності.

ЯЦИК Ю.Г. Я пропоную по всіх цих питаннях додатково провести окремо...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ми все направимо.

ЯЦИК Ю.Г. ... запити, а потім просто повторно викликати по всіх цих питаннях.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Бо тут багато питань: і по Ужгороду, і по цьому...

ЯЦИК Ю.Г. Скажіть, будь ласка, ще у мене питання, на яке ви так і не відповіли. Мається на увазі ось ця мобілізація... ні, не... мобілізація, да, угорця. Я вам назвала прізвище.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Шебештень?

ЯЦИК Ю.Г. Да.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Який помер.

ЯЦИК Ю.Г. Який помер, да, якого мобілізували. 45-річний закарпатець Йозеф Шебештень, який мав громадянство Угорщини. І цього чоловіка мобілізували, він з'явився в РТЦК, а згодом помер від отриманих травм в лікарні. Про це зазначив заступник міністра закордонних справ Левенте Мадяр, про те, що було обурливо і неприйнятно забити когось до смерті, до того ж угорця, лише тому, що він не хотів йти на війну. Ця справа була на контролі в тому числі омбудсмена. І це вже не просто зловживання, це на міжнародному рівні підняті питання незаконних дій з приводу примусової мобілізації. Що можете пояснити по цьому факту?

БОВКУНЕНКО О.А. Таких фактів багато, що люди помирають.

ЯЦИК Ю.Г. Ви ж сказали, що у вас не було жодного факту вбивства.

БОВКУНЕНКО О.А. Ні, ну, я в загальному, в глобальному процесі.

ЯЦИК Ю.Г. У вас часто помирають в приміщенні ТЦК люди?

БОВКУНЕНКО О.А. Ні, не часто...

ЯЦИК Ю.Г. Ви не можете пояснити...

БОВКУНЕНКО О.А. Наскільки я пам'ятаю, він не в приміщенні ТЦК помер, а в автобусі під час слідування до військової частини, не в приміщенні ТЦК.

ЯЦИК Ю.Г. А як так відбулося, що громадянина іншої держави мобілізували?

БОВКУНЕНКО О.А. Ну, розумієте, у нас Берегівський район, проживають етнічні венгри, і вони практично всі громадяни Венгрії. Живуть тут, вони громадяни і України, і Венгрії.

ЯЦИК Ю.Г. Так у нас немає подвійного громадянства.

БОВКУНЕНКО О.А. Немає, а в них є. І був скандал, що колись посла вислали, що тільки визивали там...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Так він мав і українське громадянство?

БОВКУНЕНКО О.А. Авжеж, як би забрали би іноземці.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Не знаю.

БОВКУНЕНКО О.А. До нас іноземні самі приїжджають і підписують контракт.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Так а якою була причина його смерті в бусі?

БОВКУНЕНКО О.А. Епілептичний напад.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Він був епілептиком?

БОВКУНЕНКО О.А. Я на це не можу відповісти. Наскільки мені відомо, тоді зразу 3 чи 4 чоловіків кинули в автобусі. Я ж говорю, це невідомо, в когось є алкогольний епілептичний напад. Епілептичний напад може бути в людини, яка ніколи, такого в неї ніколи не було, но вона перенервувалася сильно і може теж таке статися.

ЯЦИК Ю.Г. І після цього епілептичний нападу через 3 тижні в лікарні він помер?

БОВКУНЕНКО О.А. В лікарні він помер?

ЯЦИК Ю.Г. В лікарні він помер. Зі слів дружини...

БОВКУНЕНКО О.А. Значить, це не цей випадок.

ЯЦИК Ю.Г. ... після того, як його побили... *(Не чути)*

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто є окремий випадок, коли він помер у бусі, один хтось..?

БОВКУНЕНКО О.А. Ні, колись був такий випадок, да. Колись був такий випадок, що під час слідування, я це пам'ятаю. Значить, це не про нього. Ну, отой в лікарні, а в лікарні як він опинився?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Напевно, його доставили.

ЯЦИК Ю.Г. Побиття, дружина зазначила про побиття в РТЦК СП, доставлення з тілесними ушкодженнями в лікарню, де він через 3 тижні помер.

БОВКУНЕНКО О.А. Щось не пам'ятаю ситуації конкретно.

ЯЦИК Ю.Г. Добре. А скажіть, будь ласка, у вересні 2024 року 53-річний чоловік...

БОВКУНЕНКО О.А. Я чув таке щось, но я деталі, деталі не можу сказати.

ЯЦИК Ю.Г. ... помер у лікарні 4 вересня 24-го року після перебування в Свалявському ТЦК. Його дружина Ольга Каналош стверджувала, що чоловіка побили у військкоматі, оскільки туди він прийшов без ушкоджень, а через кілька днів вона приходила до нього і спілкувалася через паркан, у нього були синці і забої. А в подальшому його після невідомих обставин доставили до лікарні з синцями, забоями, і він помер.

БОВКУНЕНКО О.А. Помер він не від цього. Я цей випадок пам'ятаю, йому стало зле в автобусі під час слідування. В районі міста Сваляви, де там зупинилися, визвали швидку, швидка його доставила до лікарні, де він, по-моєму, через декілька днів і помер. Відповідно там була лікарська довідка

причини смерті, но точно не від побиття. І взагалі ця ситуація склалася таким чином: цей пан бив чи знущався над дружиною, вона визвала поліцію до нього, відповідно з'ясували, що він підлягає призову і він був доставлений до РТЦК.

ЯЦИК Ю.Г. Це інший випадок, це я зараз не про цей. Той, про який ви кажете, пан Лубінець про нього говорив.

БОВКУНЕНКО О.А. Пройшов ВЛК, мав обмеження за станом здоров'я.

ЯЦИК Ю.Г. Я ще раз вам кажу, це інший випадок! Той про який ви кажете, по цьому звертався пан Лубінець і там була порушена кримінальна справа про ненавмисне вбивство. І позиція Закарпатського РТЦК була зрозуміла, що бив там, але чомусь він її бив, а вона звертається, що його побили і внаслідок тілесних ушкоджень він помер.

А це про інший випадок, я взагалі про інший, де дружина його навідувала, де через паркан вони спілкувалися.

БОВКУНЕНКО О.А. Мені про цей випадок нічого не відомо.

ЯЦИК Ю.Г. Нічого не відомо? Дякую. Я вважаю, що...

БОВКУНЕНКО О.А. Якщо є якісь деталі, ми можемо провести по цьому всьому, а я впевнений, що воно проводилось скоріше всього, просто я не можу собі освіжити такий обсяг інформації, її отримати.

ЯЦИК Ю.Г. Спроба самогубства через побиття в ТЦК. Дівчина зазначала про те, що в Хустському РТЦК, що в місті Хуст, в місті Виноградів, вибачаюсь, її хлопця Євгена викрали з готелю, доставили в Хуст

в районний центр комплектування, відібрали телефон, особисті речі, били, принижували, знущалися, викрали особисті речі та документи. І після чого його знайшли в приміщенні вбиральні з відповідними порізами на руках, де він намагався вчинити спробу самогубства.

Можете пояснити? Що відбувалося такого 16 березня 2024 року, що людина була у такому стані, що намагалася вкоротити собі життя.

БОВКУНЕНКО О.А. В якому такому стані? Не бажав іти виконувати свій обов'язок перед державою тому інсценував суїцид, щоби його, визвали швидко і відправили в лікарню, з якої він благополучно потім кудись скрився та і все. Я по-іншому це розглядати не можу.

ЯЦИК Ю.Г. Якась позиція була з цього інциденту у Закарпатського ТЦК? Проводилася, зазначено про те, що в Хустському РТЦК проводилась службова перевірка, де його доставили для уточнення військово-облікових даних, що даний громадянин попросився до вбиральні, його, звісно, ніхто нікого не чіпав, ніяких тілесних ушкоджень не завдавав, відеозаписи з камер відеоспостереження не збереглися. Після того його знайшли на підлозі зі слідами крові у вбиральні, надали невідкладну медичну допомогу.

БОВКУНЕНКО О.А. А чого вони в поліцію не звернулися? Ну, попав у лікарню, його довели до такого стану...

ЯЦИК Ю.Г. А чому ж... хто сказав, що не звернулися. Звернулися. Якраз тут іде мова про те, що звернулися і триває слідство. Скажіть, будь ласка...

БОВКУНЕНКО О.А. То скільки, це коли, це ж давно вже було, напевно, ні?

ЯЦИК Ю.Г. 24-й рік.

БОВКУНЕНКО О.А. То мене ще на посаді там не було.

ЯЦИК Ю.Г. Дивіться, ми просто викликаємо перших осіб не тому, що нам так хочеться, а тому що перша особа відповідає за всі події в області, оскільки це фронт її відповідальності. От ми вам ставили питання про те, скільки фактів забиття людей на смерть і спричинення смерті у приміщеннях РТЦК, ви сказали – жодного. Ми вам тут приводили факти і приклади не один, не два, а велику кількість...

БОВКУНЕНКО О.А. Ну, а чим от вони доведені?

ЯЦИК Ю.Г. Послухайте мене, будь ласка.

І ви про них не знаєте. То або ви просто необізнані про стан справ в області, в Закарпатському обласному ТЦК, і повинна бути людина, яка в курсі і більш ґрунтовно розбирається, або ви просто намагаєтесь приховати відповідні факти. А ви підписували відповідну розписку про те, що ви зобов'язані відповідати повно і всебічно на поставлені питання, а ви намагаєтесь приховати, спотворити якимось обставинами всі ці, применшити факти або свої припущення говорити. Ми вас не про ваше ставлення запитуємо, а про конкретні факти. Відомо – не відомо. Не відомо – окей, ми зробимо запит...

БОВКУНЕНКО О.А. Мені відомо про цей факт, що ви навели. Але мені не відомо, чи...

ЯЦИК Ю.Г. Які результати службового розслідування? Хто його проводив це службове розслідування? Хто його призначав?

БОВКУНЕНКО О.А. Я не можу зараз відповісти на це питання, тому що я не пам'ятаю, проводилось чи не проводилось. Це буде некоректно, я скажу – проводилось, а може воно не проводилось.

ЯЦИК Ю.Г. То, будь ласка, забезпечте нам явку того, хто пам'ятає і знає, і може відповісти на поставлені питання.

БОВКУНЕНКО О.А. Перевірка проводилась 100 відсотків по цьому факту. Перевірка проводилась і скоріше за все доповідалась на вишестоящее командування.

ЯЦИК Ю.Г. Які результати такої перевірки службової, службового розслідування? Які результати? Чи були притягнуті винні особи до дисциплінарної, адміністративної відповідальності, чи ніхто не винен, просто люди в нас вчиняють суїциди в ТЦК, і це нормально? Можете сказати, які результати цього службового розслідування?

БОВКУНЕНКО О.А. Я можу сказати, тільки мені треба підняти ці матеріали і...

ЯЦИК Ю.Г. Ну, ви ж прийшли сюди відповідати на питання по обласному ТЦК, де ви виконуєте обов'язки очільники ТЦК на цей період, і ви прийшли відповідати не за Рівненський, не за Запорізький, не за Київський, а за Закарпатський РТЦК. І ви повинні розуміти і знати, тим більше, що ви там працюєте з ого-го якого часу, про всі ці факти. Я точно знаю, що вам це відомо, і повинно бути відомо. Або якщо ви некомпетентні, не можете відповідати на ці питання, будь ласка, забезпечте нам явку тієї особи, яка компетентно зможе відповісти на питання тимчасової слідчої комісії. Ми не можемо збиратися кожен раз і заслуховувати людину, яка не

знає, не пам'ятає і їй там щось потрібно з'ясувати, згадати чи в когось перепитати.

Я думаю, що Олексій вже пішов, тому що є час.

А я пропоную тоді в дослідженні цього питання зробити перерву, зробити всі необхідні запити, які ми планували, які ми сьогодні обговорювали, отримати від вас запити і потім вже викликати компетентну особу, очільника Закарпатського обласного ТЦК, для надання пояснень на засіданні тимчасової слідчої комісії по фактам, пов'язаним зі зловживанням обласного ТЦК, районних центрів комплектування Закарпатської області. Не заперечуєте?

Тоді ми вам дуже вдячні. На сьогодні засідання закінчено.

БОВКУНЕНКО О.А. Я вам теж дуже вдячний.